

Centre for
Economic and
Business Research

CEBR

Analyserapport

September

Analyse af internationale
studerende i Danmark
- beskæftigelsessituationen
efter endt uddannelse

Martin Junge
Rasmus Højbjerg Jacobsen

September 2009

Analyse af internationale studerende i Danmark
– beskæftigelsessituationen efter endt uddannelse

26. august 2009

Forfattere:

Martin Junge, Seniorøkonom, ph.d.,
CEBR

Rasmus Højbjerg Jacobsen, Seniorøkonom, ph.d.,
CEBR

Projektleder:

Rasmus Højbjerg Jacobsen, Seniorøkonom, ph.d.,
rhj.cebr@cbs.dk

CEBR – Centre For Economic and Business Research
Copenhagen Business School
PorcelænsHAVEN 16A, DK-2000 Frederiksberg
T: +45 3815 3479
F: +45 3815 3499
W: www.cebr.dk

Denne rapport er udarbejdet for Forum for Business Education som en del af en puljebevilling fra den centrale pulje for en særlig beskæftigelsesindsats under Arbejdsmarkedsstyrelsen. Resultater, fortolkninger og konklusioner i denne rapport er udelukkende forfatterens ansvar. De udtrykker ikke nødvendigvis synspunkter hos Forum for Business Education eller Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	1
Opgaven	3
Sammenfatning.....	4
1 Indledning	11
2 Datagrundlag	13
3 Beskrivende statistik	23
4 Status 2 år efter.....	30
5 Konklusion	47
Appendiks A.....	49

Opgaven

Centre for Economic and Business Research har i perioden februar 2009 - august 2009 gennemført en analyse af internationale studerende på videregående uddannelser i Danmark for Forum for Business Education som en del af en bevilling fra den centrale pulje for en særlig beskæftigelsesindsats under Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Opgaven har bestået i at beskrive såvel antallet af internationale studerende i Danmark samt disses sammensætning og vandringsadfærd efter ophør på uddannelsen. Endvidere er de internationale studerendes beskæftigelsessituation efter endt uddannelse blevet belyst.

Undervejs i projektet har såvel forskere på CEBR samt en referencegruppe under Forum for Business Education givet kommentarer og forslag til arbejdet. Forfatterne vil gerne sige alle mange tak herfor.

Frederiksberg, d. 26 august 2009.

Sammenfatning

De videregående uddannelsesinstitutioner, myndigheder og virksomheder har en fælles interesse i at tiltrække og fastholde internationale studerende og forskere. Interessen udspringer i en række forhold. For det første et ønske om at skaffe velkvalificeret arbejdskraft til Danmark som led i at imødegå flaskehalsproblemer for medarbejdere med videregående uddannelser. For det andet et ønske om at tiltrække de klogeste hoveder, så Danmark kan forblive et konkurrencedygtigt vidensamfund. For det tredje for at kunne afspejle og begå sig i en stadigt mere forbundet og kulturelt mangfoldig international videnøkonomi.

På den baggrund udgør internationale studerende i Danmark en særdeles interessant, let(tere) tilgængelig og indtil nu overset ressource. Denne rapport indeholder derfor en analyse af internationale studerende på videregående uddannelser i Danmark med henblik på at få svar på en række spørgsmål:

1. Hvilke internationale studerende kommer til Danmark? Hvordan er fordelingen på de forskellige uddannelsesretninger og -typer?
2. I hvilket omfang forbliver de internationale studerende i Danmark – og er der nogle, der har større tilbøjelighed til at forblive i landet?
3. Finder de internationale studerende, der bliver i Danmark, beskæftigelse på lige fod med deres danske studie-kammerater?

Afgrænsningen af de internationale studerende sker ud fra følgende kriterier:

1. De studerende skal være registeret som værende i gang med en videregående (kort, mellemlang eller lang) uddannelse. I denne sammenhæng regnes også ph.d.-uddannelsen som en videregående uddannelse. Forsvarets uddannelser udelades, da meget få internationale studerende vælger denne retning.
2. Kun studerende, der har fået et cpr-nr. i Danmark, medregnes. Det betyder, at studerende, der kun har været på et kort ophold i Danmark, ikke nødvendigvis er med i analysen. Dette

afhænger af, om disse studerende har henvendt sig på folkeregistret.

3. Personen skal være indvandret i forbindelse med påbegyndelsen af uddannelsen fra et længerevarende udlandsophold. Derfor sættes det som krav, at indvandringen højst må være sket 365 dage før påbegyndelse af studiet og at det forudgående udlandsophold skal være af mindst 730 dage. Dermed medregnes personer, der er indvandret som børn, ikke i analysen.
4. Personen skal være indvandrer, dvs. personer som er født i udlandet af forældre, som er udenlandske statsborgere eller selv født i udlandet. En del af disse indvandrere har faktisk dansk statsborgerskab. Når disse medtages i analysen, skyldes det, at disse migrerer for at starte på en uddannelse i Danmark, samtidig med at deres tilknytning til udlandet må anses for at være forholdsvis stor.

Antallet af internationale studerende i henhold til denne definition blev mere end tredoblet i løbet af perioden 1997 til 2007, jf. SAMMENFATNINGSTABEL 1 nedenfor. Alle uddannelsesretninger havde absolut tilgang af internationale studerende, men ikke alle havde den samme tilgang. Det betyder, at andelen på mellemlange uddannelser faldt fra 34,0 pct. til 15,7 pct. på trods af næsten en fordobling i antallet af internationale studerende. Specielt korte videregående uddannelser, bachelor og i mindre grad de lange videregående uddannelser oplevede både en absolut og en relativ fremgang. Det er dog samlet set klart, at internationale studerende er overrepræsenteret på især universitetsuddannelserne.

Sammensætningen er noget anderledes mellem internationale og danske studerende. Der er en langt større andel af de danske studerende, som læser humaniora, mens de internationale studerende til gengæld er overrepræsenteret på sundhedsuddannelserne og de tekniske uddannelser i 1996/97, jf. SAMMENFATNINGSTABEL 2 nedenfor. Der har været en vis forskydning over tid, der samlet har resulteret i, at de internationale studerende i 2006/07 var specielt overrepræsenteret på tekniske og samfundsvidenskabelige uddannelser.

**SAMMENFATNINGSTABEL 1 DANSKE OG INTERNATIONALE STUDERENDE
FORDELT PÅ UDDANNELSESLÆNGDE**

		Internationale studerende		Danske studerende	
		1997	2007	1997	2007
KVU	Personer	172	955	12.311	12.827
	Pct.	8,8	13,5	7,9	7,3
MVU	Personer	660	1113	55.369	62.171
	Pct.	34,0	15,7	35,6	35,3
LVU	Personer	336	1822	33.704	51.685
	Pct.	17,3	25,8	21,7	29,4
Bachelor	Personer	661	2857	50.683	45.386
	Pct.	34,0	40,4	32,6	25,8
Forsker	Personer	115	327	3593	3861
	Pct.	5,9	4,6	2,3	2,2
I alt		1944	7074	155.660	175.930
Anm.:		1997 referer til studieåret 1996/97 osv.			
Kilde:		Egne beregninger.			

**SAMMENFATNINGSTABEL 2 DANSKE OG INTERNATIONALE STUDERENDE
FORDELT PÅ UDDANNELSESRETNING**

		Internationale studerende		Danske studerende	
		1997	2007	1997	2007
Humaniora	Personer	352	1112	62.972	71.374
	Pct.	18,1	15,7	40,5	40,6
Naturvidenskabelig	Personer	112	463	11.909	12.181
	Pct.	5,8	6,5	7,7	6,9
Samfundsvidenskabelig	Personer	388	2189	36.403	43.700
	Pct.	20,0	30,9	23,4	24,8
Tekniske	Personer	570	2112	24.764	25.592
	Pct.	29,3	29,9	15,9	14,5
Sundhed	Personer	522	1198	19.612	23.083
	Pct.	26,9	16,9	12,6	13,1
I alt		1944	7074	155.660	175.930
Anm.:		1997 referer til studieåret 1996/97 osv.			
Kilde:		Egne beregninger.			

Fordelingen af de internationale studerende på de enkelte uddannelser ligner i nogen grad den for danske studerende. SAMMENFATNINGSTABEL 3 viser således de 15 mest forekommende uddannelser for internationale studerende. Der er i høj grad tale om

mange af de uddannelser, hvor der også er mange danske studerende, men der er f.eks. også teknisk ph.d.-studerende imellem.

**SAMMENFATNINGSTABEL 3 DE 15 MEST FOREKOMMENDE UDDANNELSER
BLANDT INTERNATIONALE STUDERENDE**

Uddannelse	Pct.
Sygeplejerske	11,6
Cand.merc.	8,0
Civilingeniør	4,7
Bygningskonstruktør	4,6
Læge, kand.	3,4
Pædagog	3,0
Psykologi	2,7
IT, civilingeniør	2,7
Datamatiker	2,6
Teknik, ph.d.	2,4
Markedsføringsøkonom	2,4
Fysioterapeut	2,4
Elektronik-IT, diplomingeniør	2,1
Elektro, civilingeniør	1,9
Markedsøkonom	1,8

Anm.: Internationale studerende med en afsluttet uddannelse 1997-2004. Tallene i tabellen angiver den procentuelle andel af alle internationale studerende.

Kilde: Egne beregninger.

En anden måde at få indsigt i, hvor internationalisering af uddannelserne er størst, er at rangere uddannelserne efter, hvor stor en andel af alle studerende, som er internationale studerende. Dette er gjort i SAMMENFATNINGSTABEL 4 nedenfor. Som det også blev antydnet ovenfor, er der mange tekniske og samfundsvidenskabelige uddannelser imellem, særligt er der mange internationale studerende på uddannelser som civilingeniør, HA, samfundsfag, og mejeritekniker.

SAMMENFATNINGSTABEL 4 UDDANNELSER MED STØRST ANDEL AF INTERNATIONALE STUDERENDE

Uddannelse	Pct.
IT, civilingeniør	48,8
HA international business	37,3
Samfundsv. kombination, kand.	29,6
Elektro, civilingeniør	18,6
Mejeritekniker	16,4
Designer, grundudd.	16,3
Kemi, civilingeniør	13,7
Anlæg, civilingeniør	10,2
Teknik, ph.d.	10,1
Klassisk, pædagogisk	10,1
ANM.: Internationale studerende med en afsluttet uddannelse 1997-2004. Der skal mindst være 100 studerende med afsluttet uddannelsen, for at den medregnes.	
Kilde: Egne beregninger.	

Genudvandringstilbøjeligheden for internationale studerende inden for de første to år efter ophør på uddannelsen er i alt 67 pct. set over hele den belyste periode. Når der opdeles på demografiske karakteristika, er det tydeligt, at især yngre personer, nordiske statsborgere, enlige samt personer, der ikke har arbejde under studiet, har en overtilbøjelighed til at genudvandre, jf. SAMMENFATNINGSTABEL 5 nedenfor.

Udviklingen over tid forekommer overraskende, idet en svag tendens til øget udrejse fra 68,4 pct. i 1997 til 73,0 pct. i 2004 kan observeres. Dette virker specielt overraskende, da perioden er karakteriseret ved ret gode økonomiske konjunkturer. En mulig forklaring er, at der generelt har været en stigende tendens blandt unge studerende til at tage en del af deres uddannelse i udlandet, uden dog at dette på noget tidspunkt har skyldtes en intention om at forblive i studielandet. Såfremt disse personer udgør en større og større andel af de internationale studerende, vil det påvirke udrejse-tilbøjeligheden opad over tid.

SAMMENFATNINGSTABEL 5 TILBØJELIGHED TIL GENUDVANDRING, DEMOGRAFISKE KARAKTERISTIKA, PCT.

Kategori	Inddeling	Genudvandret efter 2 år
Alder	18-24	79,7
	25-34	64,3
	35-49	58,6
	50-61	50,0
	62+	50,0
Køn	Mand	70,0
	Kvinde	69,0
Nationalitet	Dansk	46,4
	Nordisk	77,0
	EU/EØS	64,1
	Ikke-EU/EØS	60,7
Børn	Nej	70,9
	Ja	60,7
Civilstatus	Enlig	75,9
	Gift	55,5
	Samboende	61,3
Ægtefælle*	Dansk	47,6
	Ikke Dansk	64,2
Arbejde under studier	Nej	75,4
	Ja	56,2
Endt uddannelse	1997	68,4
	1998	66,9
	1999	65,6
	2000	71,2
	2001	67,6
	2002	69,4
	2003	70,1
	2004	73,0
Antal observationer		6178
Anm.:	*Kun blandt gifte og samboende.Internationale studerende med end afsluttet uddannelse 1997-2004.	
Kilde:	Egne beregninger.	

Beskæftigelsesfrekvensen blandt internationale studerende, der er forblevet i Danmark i to år efter ophør på uddannelsen, og som ikke fortsat er studerende, er på 63 pct., jf. SAMMENFATNINGSTABEL 6 nedenfor. Dette tal er noget lavere end for danske studerende, idet det blandt denne gruppe er 89 pct., der er i beskæftigelse. Tabellen viser desuden, at internationale studerende på humanistiske og sundhedsvidenskabelige uddannelser har haft bedre beskæftigelsesmuligheder end gennemsnittet.

SAMMENFATNINGSTABEL 6 BESKÆFTIGELSESANDELE 2 ÅR EFTER OPHØR AF UDDANNELSE FORDELT PÅ UDDANNELSESNIVEAU OG -RETNING, PCT.

		Internationale studerende	Danske studerende
Uddannelse	KVU	53,2	88,0
	MVU	72,7	90,8
	Bachelor	45,6	80,0
	LVU	59,9	88,8
	Forsker	67,5	93,4
Retning	Humaniora	67,3	87,3
	Naturvidenskab	62,4	86,0
	Samfundsvidenskab	52,9	89,7
	Teknisk	58,1	90,5
	Sundhed	77,4	92,8
I alt		62,6	89,1
Antal observationer		1885	252.109
Kilde:		Egne beregninger.	

1 Indledning

De videregående uddannelsesinstitutioner, myndigheder og virksomheder har en fælles interesse i at tiltrække og fastholde internationale studerende og forskere. Interessen udspringer i en række forhold. For det første et ønske om at skaffe velkvalificeret arbejdskraft til Danmark som led i at imødegå flaskehalsproblemer for medarbejdere med videregående uddannelser. For det andet et ønske om at tiltrække de klogeste hoveder, så Danmark kan forblive et konkurrencedygtigt vidensamfund. For det tredje for at kunne afspejle og begå sig i en stadigt mere forbundet og kulturelt mangfoldig international videnøkonomi.

På den baggrund udgør internationale studerende i Danmark en særdeles interessant, let(tere) tilgængelig og indtil nu overset ressource. Den seneste opgørelse (CIRIUS 2008)¹ viser, at antallet af internationale studerende, der afslutter en hel uddannelse i Danmark, er vokset fra godt 500 i 2001 til 1.500 i 2006 – svarende til omkring 3 pct. af samtlige studerende, der afsluttede en kort, mellemlang, bachelor eller lang uddannelse i 2006. En ikke ubetydelig andel i en tid, hvor en række fagområder oplever mangel på nye, kvalificerede medarbejdere, og hvor tiltrækning af videnmedarbejdere i stigende omfang opfattes som et anliggende af central (national) betydning for de enkelte landes fortsatte økonomiske vækst.

Følgelig er det vigtigt at få belyst, hvilke internationale studerende der er i Danmark og få svar på en række spørgsmål, som er centrale i forbindelse med muligheden for at udnytte den ressource, de internationale studerende er:

- Hvilke internationale studerende kommer til Danmark? Hvordan er fordelingen på de forskellige uddannelsesretninger og -typer?
- I hvilket omfang forbliver de internationale studerende i Danmark – og er der nogle, der har større tilbøjelighed til at forblive i landet?

¹ Notat fra CIRIUS "Internationale studerendes efterfølgende beskæftigelse i Danmark", November 2008.

- Finder de internationale studerende, der bliver i Danmark, beskæftigelse på lige fod med deres danske studiekammerater?

Denne rapport indeholder derfor en analyse af internationale studerende på videregående uddannelser i Danmark. Definitionen af internationale studerende følger CIRIUS (2008a, 2008b)², og der tages udgangspunkt i de internationale studerende, der var indskrevet på videregående uddannelser i perioden 1997-2007. Når der efterfølgende stilles skarpt på studerende med endt uddannelse, ses der dog kun på de internationale studerende, som var indskrevet i perioden 1997-2004, og som ikke var indskrevet i perioden 2005-2007.

Rapporten er struktureret på følgende måde: I afsnit 2 beskrives definitionen og populationen af internationale studerende. Sammenligningen over tid fra studieåret 1996/97 til 2006/07 på uddannelsesretning og -længde sammenlignes med den tilsvarende blandt danske studerende. I afsnit 3 sammenholdes internationale studerende med danske studerende på alder, køn, nationalitet (for indvandrere), civilstatus, børn, og arbejde under studier. I afsnit 4 sammenlignes internationale studerende, som bliver i Danmark 2 år efter endt uddannelse, med dem som er genudvandret. I samme afsnit undersøges danske og internationale studerendes beskæftigelsessituation 2 år efter ophør på uddannelsen. Endelig indeholder et appendiks uddybende tabeller.

² En international studerende er karakteriseret ved at vedkommende flytter til Danmark for at studere. CIRIUS 2008a (se fodnote 1). CIRIUS 2008b: "Mobilitetsstatistik for de videregående uddannelser 2006/07", august 2008.

2 Datagrundlag

I dette afsnit gennemgås datagrundlaget for analysen af internationale studerende. Som med megen statistik på internationale vandring er der også problemer i opgørelserne af internationale studerende. Det første problem udgøres af selve vandringen. Bliver den overhovedet registreret? I den nærværende analyse anvendes Danmarks Statistiks registre,³ som indeholder alle individer indskrevet på en ordinær uddannelse pr. 1. oktober hvert år. Denne statistik er ikke 100 pct. dækkende, idet den medfører en overrepræsentation af lange ophold i forhold til korte ophold. Det skyldes, at det for det første kræves, at individer skal registreres som bosiddende i Danmark, og for det andet, at alle korte ophold, som ikke løber hen over den 1. oktober, er ude af statistikken.⁴

Det andet problem, man støder på ved studier af indvandring, er, at mange oplysninger om indvandrere kun er partielt til stede. Dette gælder f.eks., hvis ægtefællen/samleveren efterlades i hjemlandet. Resultatet bliver en vis skævhed i forhold til at sammenligne med danskere, for hvem der findes bredt dækkede data i registre.⁵

Det tredje problem er at skelne mellem de forskellige typer af indvandrere. OECD og CIRIUS diskuterer begrebet internationale studerende, og vi lægger os her tæt op ad de definitioner, de anvender. Internationale studerende forstås i denne rapport som: Personer som flytter til Danmark med det formål at starte på en uddannelse.

Datagrundlaget

Datagrundlaget for studiet af internationale studerendes situation efter endt uddannelse er som nævnt ovenfor en række af offentlige registre. Anvendelsen af disse registre giver en stor fordel, idet der

³ Alternativt kan antallet af vandrere måles ved at se på antal opholdstilladelser, der gives til studier i Danmark. Denne statistik lider kraftigt under, at opholdstilladelserne dels ikke nødvendigvis udnyttes og dels ikke behøver at være dækkende for opholdets egentlige karakter. Som tredje kilde kan uddannelsesstederne bidrage med oplysninger. Enten gennem spørgeskemaer eller anden statistik. F.eks. har CIRIUS (se fodnote 2) anvendt registreringer af studerende gennem internationaliseringstaxameteret, som giver uddannelsesinstitutionerne penge i forbindelse med udvekslingsstuderende. Ordningen er imidlertid ikke udbredt til alle institutioner, og denne datakilde indeholder desuden kun få supplerende oplysninger om de studerende.

⁴ Færdiggøres uddannelsen i løbet af året, er den dog med i opgørelsen.

⁵ Danskere kan også have forbindelser i udlandet, som ikke er registreret, men det problem må siges at være stort set uden betydning for denne analyse.

herved opnås en række oplysninger om de individer, vi ønsker at belyse: Registrene for uddannelser indeholder oplysninger om antallet af studerende indskrevet ved ordinære uddannelser i Danmark, herunder dato for påbegyndelse af igangværende uddannelse, afslutningstidspunkt for højeste fuldførte uddannelse og en klassifikation af uddannelserne. Uddannelsesregistrene indeholder derimod ikke oplysninger om de studerendes vandring. Disse kan imidlertid findes i vandringsregistret, som indeholder oplysninger om ind- og udvandring afgivet af personer i forbindelse med flyttemeddelelser på folkeregistret. Dertil kommer, at analysen trækker på den registerbaserede arbejdsmarkedsstatistik, indkomstskatteregistret og befolkningsregistret, hvor sidstnævnte kæder personer, som har fælles adresse og/eller familiære relationer, sammen. Da individerne optræder i registrene med deres (anonymiserede) cpr-nr., er det muligt at kæde oplysninger i registrene sammen og danne et rimeligt præcist billede af de internationale studerendes uddannelse, vandringsadfærd og beskæftigelsessituation fordelt på en række demografiske og økonomiske karakteristika.

Der er imidlertid også ulemper ved at anvende registre. For det første kan analysen kun medtage de personer, som rent faktisk er registreret. Dette lyder selvindlysende, men f.eks. vil kortere ophold ikke kræve, at personer oplyser om deres ophold, hvorfor en del personer kan studere i Danmark uden at optræde i registrene. For det andet er de registrerede oplysninger ofte meget ufleksible. Vi ønsker at definere internationale studerende som værende personer, der vandrer til Danmark med det formål at studere, jf. ovenfor. Imidlertid fremgår formålet med vandringen ikke af registret.

Det er derfor nødvendigt at udvælge populationen så præcist, at den i hovedtræk rammer den ønskede ved hjælp af de oplysninger, der foreligger i registrene. Afgrænsningen af de internationale studerende er sket ud fra følgende kriterier:

1. De studerende skal være registeret som værende i gang med en videregående (kort, mellemlang eller lang) uddannelse. I denne sammenhæng regnes også ph.d.-uddannelsen som en videregående uddannelse. Studerende på uddannelser indenfor forsvaret ekskluderes. Denne gruppe tiltrækker meget få

internationale studerende (2 og 5 personer i studieårene 1996/97 og 2006/07 henholdsvis).

2. Kun studerende, der har fået et cpr-nr. i Danmark, medregnes. Det betyder, at studerende, der kun har været på et kort ophold i Danmark, ikke nødvendigvis er med i analysen. Dette afhænger af, om disse studerende har henvendt sig på folkeregistret.
3. Personen skal være indvandret i forbindelse med påbegyndelsen af uddannelsen⁶ og opholdet i udlandet, som går forud for indvandringen, skal være af længerevarende karakter. Formålet hermed er, at der fortrinsvis optræder personer, som er indvandret med det formål at studere. Derfor sættes det som krav, at indvandringen højst må være sket 365 dage før påbegyndelse af studiet, og at opholdet i udlandet, som går forud for studiestart, skal være på mindst 730 dage. Kravet tilgodeser, at internationale studerende skal/kan bruge tid til at finde fodfæste inden/efter starten, og kravet er identisk med CIRIUS (2008a).⁷ Det sikres også at udlandsopholdet ikke har midlertidig karakter. Dermed medregnes personer, der er indvandret som børn, ikke i analysen, med mindre de har opholdt sig mere end 2 år i udlandet før studiestart.
4. Personen skal være indvandrer, dvs. personer som er født i udlandet af forældre, som er udenlandske statsborgere eller selv født i udlandet. En del af disse indvandrere har faktisk dansk statsborgerskab. Når disse medtages i analysen, skyldes det, at disse migrerer for at starte på en uddannelse i Danmark, samtidig med at deres tilknytning til udlandet må anses for at være forholdsvis stor.

⁶ Det skal være indvandring i forbindelse med en igangværende uddannelse. Indvandrere, som indvandrer for at påbegynde én uddannelse men afbryder den og påbegynder en anden uddannelse, vil ikke opfylde kriteriet. Undtagelsen er indvandrere, som påbegynder en bacheloruddannelse og forsætter på den tilsvarende kandidatuddannelse. Disse vil stadig indgå som internationale studerende i den nærværende analyse.

⁷ Overensstemmelsen er ikke 100 procent. CIRIUS anvender helårsberegning, mens der her er anvendt dags beregning. Afrundingen er dermed ikke den samme (se fodnote 2).

TABEL 2.1 STUDERENDE MED INDVANDRERBAGGRUND VED VIDEREGÅENDE UDDANNELSER

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Statistikbanken	7541	8400	9172	10.078	10.996	11.940	13.608	15.446	17.139	19.188	19.713
Registre ekskl. Ph.D.	7585	8433	9164	10.064	11.029	12.096	13.530	15.512	17.261	19.344	20.052
Registre inkl. Ph.D.	7954	8837	9591	10.546	11.557	12.672	14.110	16.135	17.933	20.103	20.857
forskere	1829	2213	2467	2737	3124	3431	4005	5113	5831	6723	6747
International e studerende ekskl. Ph.D.	1944	2348	2624	2929	3350	3684	4248	5382	6124	7043	7074
International e studerende inkl. Ph.D.											
Anm.:	Året 1997 angiver studieåret 1996/97 osv.										
Kilde:	Egne beregninger og statistikbanken.										

I TABEL 2.1 ses antallet af studerende med indvandrerbaggrund ved de videregående uddannelser som opgjort af Danmarks Statistiks statistikbank i øverste række. I studieåret 1996/97 var antallet 7.541 stigende til 19.713 i studieåret 2006/07. Til sammenligning findes studerende med indvandrerbaggrund fra registrene, som er anvendt i analysen, i de efterfølgende rækker. Da statistikbanken ikke indeholder forskerstuderende (ph.d.), sammenlignes med og uden forskere. Der er stort set tale om det samme antal studerende med indvandrerbaggrund.⁸ Endelig ses i de to sidste rækker, at de internationale studerende udgør mellem 25 og 34 pct. af de studerende med indvandrerbaggrund.⁹

Som illustration for definitionen af internationale studerende anvendes studieåret 2006/07. Af de 20.857 studerende med indvandrerbaggrund (jf. TABEL 2.1) mistes 544 som følge af kravet om at en indvandringshændelse skal være observeret i vandringsregistret, eller ved at personen uddannes indenfor forsvaret. Hermed er antallet 20.313.

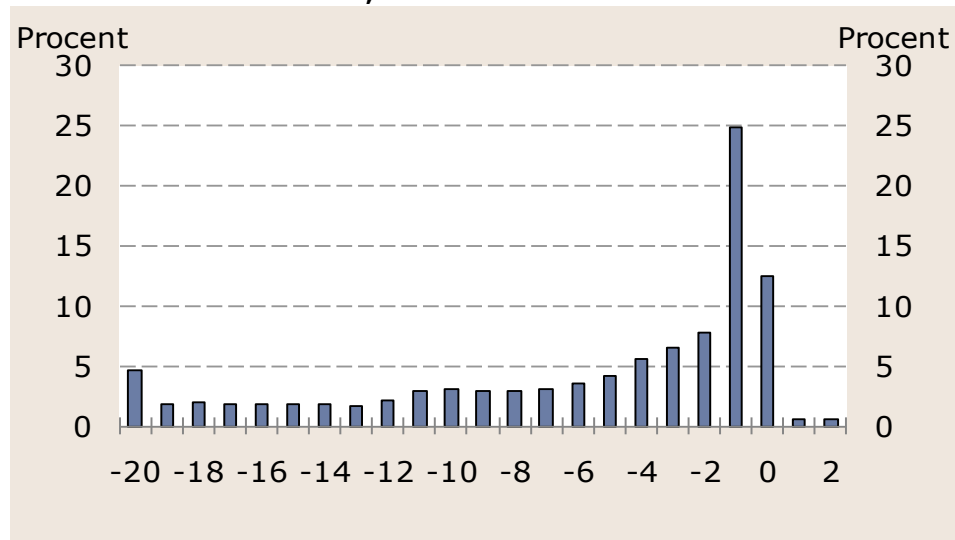
Af disse er tiden mellem tidspunkterne for start på uddannelse og indvandring gengivet i FIGUR 2.1. Det ses tydeligt, at det mest almindelige er at indvandre tæt på studiestart, 0-1 år før, idet dette gælder næsten 25 pct. af alle. En mindre andel indvandrer 0-1 år

⁸ En grund hertil kan være, at personer med uoplyst herkomst klassificeres i statistikbanken som danskere. I registrene er der kun klassificeret efter indvandrerbaggrund, dvs. om personen er født i udlandet af ikke danske forældre. Men antallet af personen med uoplyst herkomst er ganske lille.

⁹ Udover kravet, at indvandringen skal ske i forbindelse med studiestart og at det forudgående udlandsophold skal være længere varende, forsvinder omkring 500 studerende, fordi de ikke har registreret nogen indvandringsdato, på trods af at de er klassificeret som indvandrere i registret. Disse udelades af analysen. En mulig årsag er, at indvandringsdato kun haves fra 1973, og at de indvandrede før 1973. I så fald er de alligevel ikke internationale studerende ud fra den definition, der anvendes her.

efter studiestart, ca. 12 pct. De resterende ligger hovedsageligt mere end 1 år før påbegyndelsen, mens en meget lille del (officielt) indvandrer, efter at uddannelsen er påbegyndt.

FIGUR 2.1 INDVANDRINGSTIDSPUNKT I FORHOLD TIL PÅBEGYNDELSE AF VIDeregående UDDANNELSE, ÅR

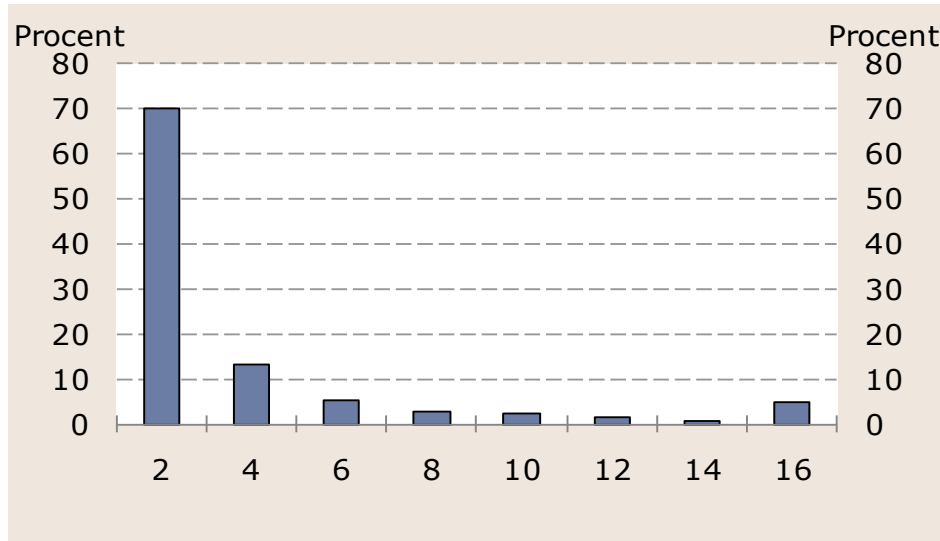

Anm.: Studerende ved en videregående uddannelse i studieåret 2006/07. Den vandrette akse angiver antal år efter uddannelsesstart at indvandringen fandt sted. For eksempel svarer søjlen for -2 til andelen af personer, som indvandrede 1-2 år før påbegyndelsen af den videregående uddannelse.

Kilde: Egne beregninger.

Denne udvælgelse skærer yderligere 12.423 personer, som indvandrede mere end et år før studiestart, væk. Dermed er antallet af kandidater 7830. Af disse har 1081 været i Danmark mindst én gang tidligere end i forbindelse med studiestarten og dermed er det muligt at fastslå længden af opholdet i udlandet.

FIGUR 2.2 LÆNGDEN AF UDLANDSOPHOLD, SOM GÅR FORUD FOR STUDIESTART.

Anm.: Studerende ved en videregående uddannelse i studieåret 2006/07. Den vandrette akse angiver antal år i udlandet. For eksempel svarer søjlen for 2 til andelen af personer, som havde et udlandsophold på mellem 0-2 år.

Kilde: Egne beregninger.

I FIGUR 2.2 er længden for disse angivet. Her ses det at 70 pct. havde et kort ophold under 2 år. Når disse tages ud fås de 7074 personer, som er klassificeret 'internationale studerende' i TABEL 2.1.

Populationen ovenfor kan delvis sammenlignes med populationerne fra CIRIUS (se fodnote 2). Antallet af internationale studerende i den nærværende analyse ligger en anelse under antallet fra CIRIUS. Forskellen skyldes hovedsageligt, at personer med korte udlandsophold forud for påbegyndelse af den videregående uddannelse i Danmark er ekskluderet i denne analyse, og i mindre udstrækning at der kan opstå afrundingsfejl pga. forskelle i, hvilke enheder et år før studiestart beregnes.

Der findes også andre måder at få uddannelser end gennem en hel ordinær (videregående) uddannelse. Eksempelvis er det muligt at følge en videregående uddannelse i et kursusforløb, som f.eks. MBA-uddannelsen. Ved hjælp af kursistregisteret og vandringsregistret i Danmark Statistik er det muligt at identificere indvandrede studerende, som tager en videregående uddannelse via kurser. I alt er der 7.081 studerende med indvandrerbaggrund, som har taget et kursus inden for de videregående uddannelser i den her belyste periode. Ved at sammenkæde oplysningen om kursusstart for det

første kursus, som den studerende deltog i, med indvandrings-tidspunktet fås kun 244 internationale studerende. Dermed er de fleste kursister med indvandrerbaggrund ikke internationale studerende, som begrebet defineres i denne rapport. Mange kursusuddannelser er da også tilrettelagt for personer med et job ved siden af, hvilket kan være en medvirkende årsag til, at der går længere tid, inden personer med indvandrerbaggrund påbegynder et kursusforløb. Som følge af det meget knappe materiale er det valgt at se bort fra denne gruppe i det efterfølgende.

Internationale studerende på uddannelseslængde og -retning

Valg af uddannelseslængde og -retning over tid for de internationale studerende sammenlignes med de danske studerende i de følgende tabeller. Antallet af internationale studerende blev mere end tredoblet i løbet af perioden 1997 til 2007 (jf. TABEL 2.2).

TABEL 2.2 DANSKE OG INTERNATIONALE STUDERENDE FORDELT PÅ UDDANNELSESLÆNGDE

		Internationale studerende		Danske studerende	
		1997	2007	1997	2007
KVU	Personer	172	955	12.311	12.827
	Pct.	8,8	13,5	7,9	7,3
MVU	Personer	660	1113	55.369	62.171
	Pct.	34,0	15,7	35,6	35,3
Bachelor	Personer	336	1822	33.704	51.685
	Pct.	17,3	25,8	21,7	29,4
LVU	Personer	661	2857	50.683	45.386
	Pct.	34,0	40,4	32,6	25,8
Ph.D.	Personer	115	327	3593	3861
	Pct.	5,9	4,6	2,3	2,2
I alt	Personer	1944	7074	155.660	175.930
Anm.:	1997 referer til studieåret 1996/97 osv. KVU står for kortere videregående uddannelse og svarer til erhvervsakademiuddannelser. MVU er mellemlange videregående uddannelser og svarer til professionsbacheloruddannelsen. LVU er lange videregående uddannelser og svarer til kandidat uddannelsen på universitet eller lignende.				
Kilde:	Egne beregninger.				

Alle uddannelser havde en forøget tilgang af studerende, men ikke alle havde den samme tilgang. Det betyder, at andelen på

mellemlange uddannelser¹⁰ faldt fra 34,0 pct. til 15,7 pct. på trods af næsten en fordobling i antallet af internationale studerende. Specielt korte videregående uddannelser¹¹, bachelor og i mindre grad de lange videregående uddannelser oplevede både en absolut og en relativ fremgang.

I studieåret 1996/97 var fordelingen af danske og internationale studerende ikke meget forskellig. Der var en lidt større andel af ph.d.-studerende og studerende på lange videregående uddannelser hos de internationale studerende. Frem til studieåret 2006/07 er der imidlertid sket en forskydning af de studerende. Der er en større andel af internationale studerende, som findes på de lange videregående uddannelser, mens andelen er faldet for danskerne. Specielt fremstår faldet hos de lange uddannelser, når det bemærkes, at der er langt flere på bachelor uddannelsen, som stadig hovedsageligt er forberedende til den lange videregående uddannelse i Danmark. Dette fald skyldes, at ikke alle uddannelsesretninger i starten af perioden var overgået til bachelor-uddannelser. En anden af grundene er naturligvis, at en langt større del af de danske studerende selv tager ud for at studere.¹²

Antallet af og fordelingen på retning for internationale og danske studerende er gengivet i TABEL 2.3. Alle retninger har forøget antallet af internationale studerende absolut set, men kun samfundsvidenskab har haft en fremgang i det relative antal af internationale studerende. Denne relative fremgang er sket på bekostning af især humaniora og sundhed. For det tekniske og naturvidenskabelige uddannelser er der tale om en situation, der er tæt på status quo, dvs. mere end en tredobling i antallet af internationale studerende, men en nogenlunde ensartet andel.

¹⁰ Mellemlange uddannelser er en gruppe af uddannelser med typisk længde af 3-4 år. I 2008 var de mest typiske uddannelser: Pædagog, folkeskolelærer, sygeplejerske, socialrådgiver, bygningskonstruktør, og fysioterapeut (kilde: www.statistikbanken.dk).

¹¹ Korte videregående uddannelser er en gruppe af uddannelser med typisk længde af 2 år. I 2008 var de mest typiske uddannelser: Markedsføringsøkonom, finansøkonom, multimediedesigner, IT, designteknolog, og politi (kilde: www.statistikbanken.dk).

¹² Dette er i hvert fald tilfældet for størstedelen af den belyste periode.

TABEL 2.3 DANSKE OG INTERNATIONALE STUDERENDE FORDELT PÅ UDDANNELSESRETNING

		Internationale studerende		Danske studerende	
		1997	2007	1997	2007
Humaniora	Personer	352	1112	62.972	71.374
	Pct.	18,1	15,7	40,5	40,6
Naturvidenskabelig	Personer	112	463	11.909	12.181
	Pct.	5,8	6,5	7,7	6,9
Samfundsvidenskabelig	Personer	388	2189	36.403	43.700
	Pct.	20,0	30,9	23,4	24,8
Tekniske uddannelser	Personer	570	2112	24.764	25.592
	Pct.	29,3	29,9	15,9	14,5
Sundhed	Personer	522	1198	19.612	23.083
	Pct.	26,9	16,9	12,6	13,1
I alt	Personer	1944	7074	155.660	175.930
Anm.:	Se TABEL 2.2.				
Kilde:	Egne beregninger.				

Sammensætningen er noget anderledes mellem internationale og danske studerende. Der er en langt større andel af de danske studerende, som læser humaniora, mens de internationale studerende til gengæld er overrepræsenteret på sundhedsuddannelserne og de tekniske uddannelser i 1996/97. For de danske studerende har der ikke været store forskydninger over tid, dog har der været et fald blandt de tekniske uddannelser på 1,4 pct. point. Forskydningerne betyder, at de internationale studerende i 2006/07 var specielt overrepræsenteret på tekniske og samfundsvidenskabelige uddannelser.

Udviklingen er naturligvis interessant med henblik på fastholdelse. For det første er sundhed et område, hvor der har været stor mangel på personale i de senere år, og et andet område, hvor virksomhederne har ønsket flere uddannede, er de naturvidenskabelige, tekniske og dele af de samfundsvidenskabelige uddannelser.

I TABEL 2.4 kan den relative udvikling over tid følges for internationale og danske studerende på retning og længde af uddannelse. Den relative tilbagegang for sundhed hos de internationale studerende er specielt indenfor mellemlange uddannelser, fra 17,7 pct. til 3,9 pct., dog modvirket af en relativ fremgang for bachelorer under sundhed. Den relative fremgang for de samfundsvidenskabelige retninger er specielt på de lange videregående uddannelser.

TABEL 2.4 DANSKE OG INTERNATIONALE STUDERENDES FORDELING PÅ UDDANNELSESLÆNGDE OG -RETNING, PCT. AF ALLE

	KVU	MVU	Bachelor	LVU	Ph.D.
Internationale studerende , 1997					
Humaniora	1,1	6,5	5,0	5,0	0,5
Naturvidenskab	0,0	0,0	1,6	2,6	1,6
Samfundsvidenskab	3,1	1,2	9,2	5,8	0,6
Tekniske uddannelser	4,6	8,6	1,1	12,6	2,4
Sundhed	0,0	17,7	0,4	8,0	0,8
Internationale studerende , 2007					
Humaniora	4,2	2,4	4,9	3,8	0,6
Naturvidenskab	0,0	0,0	2,1	3,4	1,1
Samfundsvidenskab	8,0	1,0	7,6	14,3	0,1
Tekniske uddannelser	1,2	8,5	5,0	12,7	2,4
Sundhed	0,1	3,9	6,3	6,3	0,4
Danske studerende, 1997					
Humaniora	0,8	20,9	8,3	10,1	0,4
Naturvidenskab	0,0	0,0	2,8	4,4	0,4
Samfundsvidenskab	3,4	1,2	9,8	8,7	0,3
Tekniske uddannelser	3,4	5,5	0,7	5,7	0,6
Sundhed	0,3	8,0	0,0	3,7	0,6
Danske studerende, 2007					
Humaniora	1,0	20,0	10,4	8,9	0,3
Naturvidenskab	0,0	0,0	3,9	2,7	0,4
Samfundsvidenskab	3,3	1,8	10,7	8,8	0,2
Tekniske uddannelser	2,6	5,8	2,7	2,9	0,6
Sundhed	0,5	7,7	1,8	2,6	0,6

Anm.: Tallene i tabellen angiver pct. af alle hhv. danske og internationale studerende i det pågældende studieår.

Kilde: Egne beregninger.

3 Beskrivende statistik

Nedenfor følger en række beskrivende tabeller for de internationale studerende på de videregående uddannelser, som ikke længere studerer på en videregående uddannelse i 2005-2007. Da længden på uddannelsen er meget forskellig, indgår hver person kun én gang med det sidste år, de er studerende ved en videregående uddannelse i perioden 1997-2004.

Datasættet indeholder med de ovennævnte afgrænsninger i alt 6178 personer, som på et eller andet tidspunkt i perioden 1997-2004 var klassificeret som international studerende iflg. vores definition og i perioden 2005-07 ikke længere var indskrevet på en videregående uddannelse. Datasættet indeholder dermed alle internationale studerende i perioden, som enten har færdiggjort en uddannelse eller er rejst ud af landet igen – eller begge dele, men det indeholder ikke de, der fortsat var studerende i 2005-07.

Fordelingen på uddannelseslængde og -retning kan ses af TABEL 3.1 og TABEL 3.2. Fordelingen adskiller sig fra forrige kapitel. Det er ikke overraskende, at der her er flere på de korte videregående uddannelser og på de mellemlange uddannelser, fordi datasættet indeholder personer, som har afsluttet uddannelsen. Antallet af bacheloruddannede er imidlertid faldet, da de fleste bachelorer forsætter på kandidatdelen og dermed opnår en lang videregående uddannelse. Det giver færre bachelorer men flere med en lang videregående uddannelse.

TABEL 3.1 UDDANNELSESLÆNGDE, PCT.

	Internationale studerende			Danske studerende	
	Dansk	Nordisk	EU/EØS	Ikke-EU/EØS	
KVU	9,7	10,4	9,0	20,8	16,9
MVU	23,2	40,9	22,5	11,5	45,1
Bachelor	20,6	13,0	17,9	3,5	6,7
LVU	43,5	34,7	32,3	50,6	28,6
Ph.D.	3,0	1,1	18,3	13,7	2,6
I alt	267	3411	765	1735	265.078

Anm.: Opgjort i året for ophør af videregående uddannelse og senest 2004. "Nordisk" betyder øvrige nordiske lande, ekskl. Danmark, og "EU/EØS" betyder øvrige EU/EØS-lande ekskl. Norden.

Kilde: Egne beregninger.

De forskellige nationaliteter er fordelt forskelligt på uddannelserne. Studerende med nordisk statsborgerskab (inkl. dansk¹³) ligner i højere grad de danske studerende. Der er en tendens mod, at flere har været indskrevet på bachelor og lange videregående uddannelser. Denne tendens er imidlertid meget kraftigere for EU/EØS og ikke-EU/EØS statsborgere. Mange EU/EØS statsborgere er bachelor-studerende uden at forsætte til lange videregående uddannelser, mens ikke-EU/EØS er overrepræsenteret blandt lange videregående uddannelser. Både EU/EØS og ikke-EU/EØS er overrepræsenteret, når der sammenlignes på andelen med ph.d.-studiebaggrund.

De internationale studerende er fordelt med knap 27 pct. på samfundsvidenskab, godt 29 pct. på tekniske uddannelser, ca. 21 pct. på sundhedsuddannelser og 16 pct. på humanistiske uddannelser, mens ca. 6 pct. er på naturvidenskabelige uddannelser. Dette er en noget andet fordeling end for danske studerende, idet internationale studerende er klart overrepræsenteret på de samfundsvidenskabelige, sundheds uddannelser og de tekniske uddannelser, mens de er klart underrepræsenteret på de humanistiske uddannelser – hvilket også sås i afsnit 2.

TABEL 3.2 UDDANNELSESRETNING, PCT.

	Internationale studerende				Danske studerende
	Dansk	Nordisk	EU/EØS	Ikke-EU/EØS	
Humaniora	26,2	17,2	30,6	6,6	41,2
Naturvidenskab	6,7	2,9	10,3	11,3	4,4
Samfundsvidenskab	24,7	23,4	20,8	38,2	22,7
Tekniske	21,7	22,7	34,6	39,1	18,3
Sundhed	20,6	33,8	3,7	4,8	13,4
Antal	267	3411	765	1735	265.078

Anm.: Se TABEL 3.1.
Kilde: Egne beregninger.

En dekomponering på nationalitet er foretaget i TABEL 3.2. De nordiske studerende (atter inkl. de 'danske') er i høj grad repræsenteret på sundhedsuddannelserne. EU/EØS statsborgere er overrepræsenteret på tekniske og naturvidenskabelige uddannelser. Ikke-EU/EØS

¹³ En lille del, 4,6 pct., af de internationale studerende har dansk statsborgerskab. Hverken OECD eller CIRIUS omtaler statsborgerskab i deres definition. På den ene side er det klart at disse personer har formentlig et tættere forhold til Danmark end de øvrige internationale studerende, men på den anden side har de ikke danske forældre og er født i udlandet, samt har boet mere end 2 år i udlandet før studiestart. Hvilket gør dem internationale.

studerende er koncentreret meget kraftigt i tekniske uddannelser, samfundsvidenskabelige og naturvidenskabelige uddannelser.

Et lidt mere detaljeret billede af de mest betydende uddannelser er vist i TABEL 3.3. Mange af disse uddannelser er også blandt de mest almindelige blandt danskere: Sygeplejerske, datamatiker, cand. merc., civilingeniør, læge, fysioterapeut og markedsføringsøkonom. De internationale studerende udgør derfor ikke nødvendigvis en stor andel af alle studerende på disse uddannelser.

TABEL 3.3 DE 15 MEST FOREKOMMENDE UDDANNELSER BLANDT INTERNATIONALE STUDERENDE

Uddannelse	Pct.
Sygeplejerske	11,6
Cand.merc.	8,0
Civilingeniør, uden nærm. ang.	4,7
Bygningskonstruktør	4,6
Læge, kand.	3,4
Pædagog	3,0
Psykologi	2,7
IT, civilingeniør	2,7
Datamatiker	2,6
Teknik, ph.d.	2,4
Markedsføringsøkonom	2,4
Fysioterapeut	2,4
Elektronik-IT, diplomingeniør	2,1
Elektro, civilingeniør	1,9
Markedsøkonom	1,8

Anm.:

Se TABEL 3.1. Tallene i tabellen angiver den procentuelle andel af alle internationale studerende.

Kilde:

Egne beregninger.

Derfor er en anden måde at få indsigt i, hvor internationalisering af uddannelserne er størst, er at rangere uddannelserne efter, hvor stor en andel af alle studerende, som er internationale studerende. Dette er gjort i TABEL 3.4.

TABEL 3.4 UDDANNELSER MED STØRST ANDEL AF INTERNATIONALE STUDERENDE

Uddannelse	Pct.
IT, civilingeniør	48,8
HA international business	37,3
Samfundsv. kombination, kand.	29,6
Elektro, civilingeniør	18,6
Mejeritekniker	16,4
Designer, grundudd.	16,3
Kemi, civilingeniør	13,7
Anlæg, civilingeniør	10,2
Teknik, ph.d.	10,1
Klassisk, pædagogisk	10,1

Anm.:

Se TABEL 3.1. Der skal mindst være 100 studerende med afsluttet uddannelse for at undgå for stor usikkerhed i andelen.

Kilde:

Egne beregninger.

Det er specielt civilingeniør uddannelserne, IT, kemi og anlæg, som har en stor andel internationale studerende på ca. 49, 14 og 10 procent henholdsvis. Men også HA international business har en høj andel på hele 44 procent. Nogle af uddannelserne i TABEL 3.3 er ikke længere med i opgørelsen i TABEL 3.4, fordi de internationale studerende er en lille del af det samlede antal studerende. I forbindelse med andele af internationale studerende på specifikke uddannelser spiller det en væsentlig rolle om fag udbydes eksempelvis på engelsk. Specielt nogle mellemlange og korte videregående uddannelser vil have meget få eller ingen internationale studerende pga. sprogbarrierer.

TABEL 3.5 nedenfor viser den demografiske sammensætning af danske og internationale studerende. De internationale studerende er en del yngre end deres danske fæller. Det kan der være flere grunde til. For det første ved vi kun lidt om de studerende, som kun tager en del af uddannelsen i Danmark. Det kan eksempelvis være, at de tager den første del af uddannelsen i Danmark og afslutter resten i hjemlandet. Eller tager de til Danmark for at tage den senere del? Hvad end de gør, vil det påvirke den gennemsnitlige alder blandt de studerende, og det gælder uanset, om vi måler på første eller sidste studieår.

For det andet er det velkendt fra studier af mobilitet, at yngre er mere mobile end ældre, blandt andet fordi de endnu ikke har stiftet familie. Der er lige mange kvinder og mænd blandt de internationale studerende. Andelen af kvinder blandt danske studerende er dog

højere end for internationale studerende. I studier af mobilitet er der ikke påvist den store kønsforskel i vandringsstilbøjelighed, men der er en tendens til, at mænd er mere mobile i forbindelse med karriere/job, og uddannelse er en komponent af dette.

TABEL 3.5 DEMOGRAFISK SAMMENSÆTNING AF DANSKE OG INTERNATIONALE STUDERENDE, PCT.

Kategori	Inddeling	Internationale studerende	Danske studerende
Alder	18-24	36,8	22,9
	25-34	55,1	60,0
	35-49	7,7	14,8
	50-61	0,3	2,0
	62+	0,0	0,3
Køn	Mand	48,7	42,7
	Kvinde	51,3	57,3
Nationalitet	Dansk	4,3	-
	Nordisk	55,2	-
	EU/EØS	12,4	-
	Ikke-EU/EØS	28,1	-
Børn	Nej	86,3	76,0
	Ja	13,7	24,0
Civilstatus	Enlig	63,2	47,0
	Gift	17,5	21,1
	Samboende	19,3	32,0
Ægtefælle*	Dansk	34,2	97,1
	Ikke Dansk	65,8	2,9
Arbejde under studier	Nej	69,4	43,6
	Ja	30,6	56,4
Antal		6178	265.078
Anm.:	Studerende har 'Arbejde under studier', hvis lønindkomsten året før ophør af uddannelse overstiger 30,000 kroner. * Blandt gifte eller samlevende studerende.		
Kilde:	Egne beregninger.		

De internationale studerendes nationalitet¹⁴ er hovedsageligt nordisk efterfulgt af ikke-EU/EØS-nationaliteter. Det er næppe overraskende, at de fleste er nordiske: aftaler, kultur, historiske bånd, og kort distance peger alle i den samme retning. Et overblik over de

¹⁴ Af de internationale studerende har hele 13,6 pct. dansk statsborgerskab. I definitionen er der ikke skelnet til statsborgerskab, men udelukkende til om personen har indvandrer baggrund og hændelsen for indvandring sker 365 dage indenfor studiestart. Indvandrer baggrund kræver at personen er født i udlandet af forældre, som ikke er danske statsborgere, eller forældre, som er født i udlandet (hvis oplysningen på en eller begge forældre eksisterer). Hvis der ikke findes oplysninger på nogen af forældrene og personen er født i udlandet, er vedkommende også indvandrer (kilde: dokumentation til IETYPES i TIMES (Danmarks Statistik)). De er medtaget her fordi de formodentlig har en stærk tilknytning til udlandet. Det er endvidere konstateret at det ikke er grønlændere eller færinger, som har dansk statsborgerskab, da opholdslandet før indrejse kun for en meget lille dels vedkommende er Grønland og Færøerne.

væsentligste nationaliteter blandt ikke-EU/EØS-landene kan ses i TABEL 3.6. Bemærk, at der heriblandt indgår nuværende EU-lande, som f.eks. Polen. Da de studerende, som analyseres her, skal have været på en videregående uddannelse på et tidspunkt i perioden 1997-2004, indgår de 10 lande, som blev medlemmer i 2004, og de 2 som blev det i 2007, ikke som EU-lande i vores opgørelse. Hele 25 pct. af de studerende uden for EU/EØS kommer fra Kina, mens knap 9 pct. er fra USA. Herefter kommer på listen en række østeuropæiske lande, angelsaksiske, og folkerige lande.

TABEL 3.6 VÆSENTLIGSTE IKKE-EU/EØS NATIONALITETER

Nationalitet	Pct.
Kina	25,2
USA	8,5
Polen	7,5
Litauen	6,1
Bosnien-Herzegovina	4,5
Ghana	3,5
Pakistan	3,3
Rusland	2,5
Canada	2,1
Rumænien	1,6
Indien	1,6
Malaysia	1,5
Cameroun	1,4
Tyrkiet	1,4
Brasilien	1,3

Anm.: Se TABEL 3.1.
Kilde: Egne beregninger.

Fra EU/EØS er det specielt tyskere (45 pct.), som kommer. Fra de nordiske lande er nordmændene (55 pct.) dominerende.

Vender vi tilbage til TABEL 3.5, kan det også her ses, at børn og civilstatus er en del af livscyklussen. Hvad angår de internationale studerende, er det derfor næppe overraskende, at de har færre børn og i højere grad er enlige end danske studerende, da de også er yngre. Omkring 60 pct. er enlige mod under 50 pct. blandt danske studerende, mere end 80 pct. har ingen børn sammenlignet med ca. 75 pct. for de danske studerende. De internationale studerende kan imidlertid have efterladt ægtefælle, partner eller børn i hjemlandet, hvilket ikke kan ses i de her anvendte datakilder. For internationale studerende er ægteskab relativt mere udbredt end samlivsformen

”samlevende” end for danskere. Det at være samlevende, men ikke gift, er da også i høj grad en nordeuropæisk livsform.

Blandt de samlevende og gifte er der ikke overraskende langt flere, der har en partner med en ikke-dansk nationalitet end for de danske studerende. Ikke desto mindre har 34 pct. en dansk partner. Netop disse relationer kan både øge og hindre mobilitet afhængig af udfaldet af forhandlinger imellem parterne. Traditionelt set har mange personer en præference for at forbruge i sit hjemland, dette skal så sættes over for, at husstandsindkomsten kan variere afhængigt af, hvor parret vælger bopæl. Også sproghensyn er formodentlig meget væsentlige i beslutningen om, hvor et internationalt par skal bosætte sig.

Mange studerende supplerer deres SU med et arbejde under studierne, enten i de lange sommerferier eller som et bijob under studierne. For de danske studerende er det flertallet (ca. 56 pct.), som har en lønindtægt på mindst 30.000 kr. om året ved siden af. Anvendes den samme definition for de internationale studerende, er det omkring en tredjedel, som har ’arbejde under studier’.

4 Status 2 år efter

Dette afsnits emne er de internationale studerendes status 2 år efter, at de er ophørt på uddannelsen.

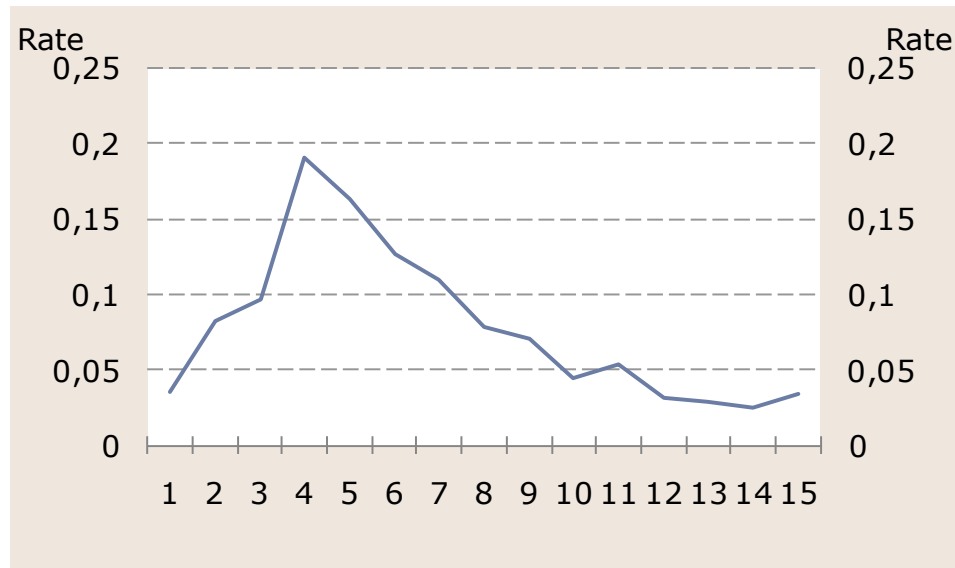
Status for de studerende kan opdeles på en række niveauer. For det første er det selvfølgelig interessant helt grundlæggende, om de studerende er blevet i Danmark, eller om de er rejst ud af landet igen. Herudover er det interessant, hvad de individer, der fortsat opholder sig i Danmark, laver 2 år efter.

Varighedsafhængighed

Det er en klar forsimpning at fokusere på status 2 år efter, da udfaldet kan være anderledes 1 år efter eller 5 år efter endt uddannelse. Derfor skal varigheden af internationale studerendes ophold analyseret over en længere periode beskrives.

For at fange noget af effekten over tid fokuseres først på internationale studerende på en videregående uddannelse i studieåret 1996/97 og deres udrejsesandsynlighed over tid. Det er mest almindeligt at fokusere på den betingede udrejsesandsynlighed, som er sandsynligheden for udrejse betinget på, at man ikke er rejst tidligere. Den første figur nedenfor, FIGUR 4.1, viser, at efter studiestart er der en lille positiv sandsynlighed for at rejse ud, som er stigende over de første par år. Det kunne tyde på, at når tidspunktet for afslutning af uddannelsen kommer, øger det sandsynligheden for at udrejse. Efter 4 år falder sandsynligheden for udrejse og er konstant faldende herefter. En faldende betinget sandsynlighed er et velkendt empirisk fænomen og kaldes negativ varighedsafhængighed. Jo længere en international studerende har opholdt sig i landet, desto mindre sandsynlighed er der for, at vedkommende rejser ud igen.

FIGUR 4.1 SANDSYNLIGHED FOR UDREJSE FRA STUDIESTART FOR STUDERENDE INDSKREVET VED VIDEREGÅENDE UDDANNELSER I 1997

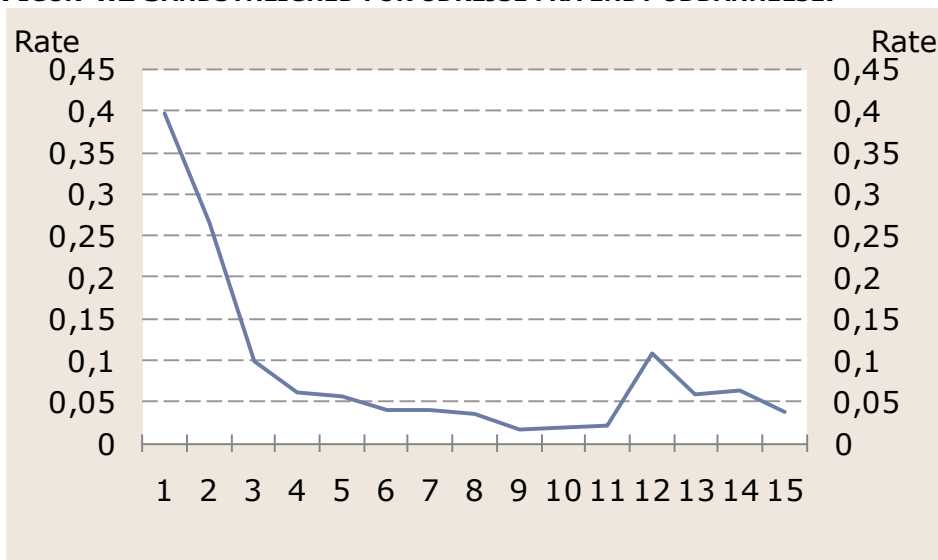
Anm.: Populationen er internationale studerende indskrevet ved en videregående uddannelse i 1997. Antal observationer er 1909. 35 mistes som følge af negativ varighed. 546 bliver så længe at ingen udrejse dato er registreret.

Kilde: Egne beregninger.

Nogle få internationale studerende har mange ind- og udvandring omkring studiestart. Analysen her er baseret på hændelsen tættest på studiestart. I FIGUR 4.1 er der 35 personer, som er udvandret inden studiestart, og dermed har negativ varighed. De 35 kan være genindvandret senere for at gå på uddannelsen.

Den næste figur, FIGUR 4.2, fokuserer på udrejse efter afslutning af uddannelsen. Da den eksakte dato for afslutning (afbrudt eller fuldført uddannelse) ikke er i datasættet¹⁵, antages det at uddannelsen afsluttedes 1. oktober året før svarende til registrets opgørelsestidspunkt for uddannelse. Men da registret medtager afsluttede uddannelser kan afslutningstidspunktet lige såvel være inden den 1. oktober som efter. Af de 1944 internationale studerende er det 1726, som har en udrejse hændelse efter den 1. oktober det sidste år, de er observeret på deres videregående uddannelse. Disse medtages i analysen nedenfor på trods af, at de kan være fortsat med at studere i et andet land – endt uddannelse skal altså i dette afsnit forstås som ophør af uddannelse i Danmark.

¹⁵ For de studerende, som bliver i Danmark efter endt uddannelse, findes den eksakte dato for en fuldført uddannelse.

FIGUR 4.2 SANDSYNLIGHED FOR UDREJSE FRA ENDT UDDANNELSE.

Anm.: Populationen er internationale studerende indskrevet ved en videregående uddannelse i 1997. Antal observationer er 1726. 218 mistes som følge af negativ varighed. Og 545 bliver så længe at ingen udrejse dato er registreret.

Kilde: Egne beregninger.

Efter endt uddannelse rejser yderligere godt 40 pct. indenfor det første år og af de resterende yderligere ca. 27 pct. inden to år efter endt uddannelse af 1997-årgangen på videregående uddannelser. Efter de to år er sandsynligheden yderligere faldende. Den konstant faldende sandsynlighed er ensbetydende med negativ varighedsafhængighed. Af de 1944 indskrevet i 1997 på en videregående uddannelser vil ca. 40 pct. være i Danmark 2 år efter endt uddannelse.

Tilbøjelighed til hjemrejse

Nedenfor vises tilbøjeligheden til udrejse for en række kategorier af internationale studerende. Overordnet var 69,5 pct. af de internationale studerende, der blev observeret i 1997-2004 og som ophørte på en videregående uddannelse, udvandret igen to år senere. Det er dette tal, opgørelserne i tabellerne nedenfor skal sammenlignes med. Det ses af TABEL 4.1, at det specielt er studerende på bacheloruddannelserne og de lange og mellemlange videregående uddannelser, der er genudvandret. Ser man på uddannelsesretningen, er det især naturvidenskab, samfundsvidenskab og sundhed, som oplever den største udrejsetilbøjelighed, mens internationale studerende på de korte videregående uddannelser og humaniora og tekniske uddannelser har størst sandsynlighed for at være i Danmark efter 2 år.

TABEL 4.1 TILBØJELIGHED TIL GENUDVANDRING, PCT.

Kategori	Inddeling	Genudvandret 2 år efter
Uddannelse	KVU	63,2
	MVU	68,7
	Bachelor	83,6
	LVU	69,7
	Ph.D.	60,6
Retning	Humaniora	67,8
	Naturvidenskab	76,3
	Samfundsvidenskab	71,1
	Teknisk	66,9
	Sundhed	70,2
I alt		69,5
Antal observationer		6.178
Kilde:		Egne beregninger.

TABEL 4.2 nedenfor viser genudvandringstilbøjeligheden efter to år fordelt på demografiske kategorier. De studerende, der er 18-24 år, har haft en klar overtilbøjelighed, mens der ikke er nogen umiddelbar forskel mellem kønnene.

Det er tydeligt, at genudvandringstilbøjeligheden er klart størst for nordiske studerende, jf. TABEL 4.2. Dette er måske lidt overraskende, idet disse alt andet lige burde have lettere ved at få fodfæste på det danske arbejdsmarked. Det kan tyde på, at nordiske studerende i højere grad end andre bruger det danske uddannelsessystem til at opnå uddannelser, de gerne vil anvende i hjemlandet, samtidig med at uddannelsen er gratis for nordiske studerende. Genudvandringen for de øvrige landegrupper ligger under gennemsnittet.

Enlige og personer uden børn genudvandrer over gennemsnittet. Og er ægtefællen ikke-dansk øger det også sandsynligheden for at genudvandre. Endelig er arbejde under studier med til at øge sandsynligheden for, at den internationale studerende bliver i Danmark.

TABEL 4.2 TILBØJELIGHED TIL GENUDVANDRING, DEMOGRAFISKE KRAKTERISTIKA, PCT.

Kategori	Inddeling	Genudvandret efter 2 år
Alder	18-24	79,7
	25-34	64,3
	35-49	58,6
	50-61	50,0
	62+	50,0
Køn	Mand	70,0
	Kvinde	69,0
Nationalitet	Dansk	46,4
	Nordisk	77,0
	EU/EØS	64,1
	Ikke-EU/EØS	60,7
Børn	Nej	70,9
	Ja	60,7
Civilstatus	Enlig	75,9
	Gift	55,5
	Samboende	61,3
Ægtefælle*	Dansk	47,6
	Ikke Dansk	64,2
Arbejde under studier	Nej	75,4
	Ja	56,2
Endt uddannelse	1997	68,4
	1998	66,9
	1999	65,6
	2000	71,2
	2001	67,6
	2002	69,4
	2003	70,1
	2004	73,0
Antal observationer		6.178
Anm.:		*Kun blandt gifte og samboende.
Kilde:		Egne beregninger.

Udviklingen over tid i TABEL 4.2 forekommer overraskende, idet en svag tendens til øget udrejse fra 68,4 pct. i 1997 til 73,0 pct. i 2004 kan observeres. Dette virker specielt overraskende, da perioden er karakteriseret ved en højkonjunktur med et lille tilbageslag omkring 2001. En højkonjunktur burde alt andet lige få en større andel af internationale studerende til at blive i Danmark. Hvis der er færre, som afslutter en uddannelse i Danmark over tid, kan det dog være medvirkende til at forklare at hjemrejsetilbøjeligheden har været stigende. Et parallelt argument er, at der generelt har været en stigende tendens blandt unge studerende til at tage en del af deres uddannelse i udlandet, uden dog at dette på noget tidspunkt har

skyldtes en intention om at forblive i studielandet. Såfremt disse personer udgør en større og større andel af de internationale studerende, vil det også påvirke udrejsetilbøjeligheden opad.

Den endimensionelle analyse kan udvides til en flerdimensional analyse i en statistisk model. Her kan hver enkelt karakteristika's betydning for genudvandringsbeslutningen vurderes givet de øvrige karakteristika. Det gøres her i en normalfordelt sandsynlighedsmodel (probit). Modellen estimerer den enkeltes sandsynlighed for at rejse ud igen inden 2 år efter endt uddannelse, hvorfor et negativ parameterestimat betyder en højere sandsynlighed for at blive.

Analysen i TABEL 4.3 bekræfter overordnet det tidligere billede fra den endimensionelle analyse. Mange af sammenhængene er også statiske signifikante. Mænd synes at have en signifikant højere hjemrejse tilbøjelighed, hvilket ikke var klart før. Men forskellen er kun 2 pct. point for reference personen, jf. den marginale sandsynlighed. Ph.D.-uddannede har en signifikant højere udrejse sandsynlighed, hvilket ikke sås før, da der ikke var kontrolleret for f.eks. alder. Normalt vil børn være betydende med en lavere udrejse sandsynlighed. Fortegnet er da også korrekt, men resultatet er lidt overraskende insignifikant.

Udviklingen over tid er stadig væsentlig. Flere og flere internationale studerende rejser ud igen efter end uddannelse. Det har altså ikke været sammensætningseffekter på uddannelse længde og retning eller nogle af de andre forhold, som kunne forklare dette.

TABEL 4.3 PROBITANALYSE AF HJEMREJSESANDSYNLIGHEDEN

Variabel	Kategori	Estimat	Standard fejl på estimat	Marginal sandsynlig- hed
Konstant		1,00	0,08	
Alder	[18-24]	-	-	-
	25-34	-0,37	0,04	-0,11
	35-49	-0,40	0,08	-0,12
	50-61	-0,59	0,32	-0,18
	62+	-0,60	1,05	-0,19
Køn	Mand	0,08	0,04	0,02
	[Kvinde]	-	-	-
Nationalitet	Dansk	-0,85	0,09	-0,28
	[Nordisk]	-	-	-
	EU/EØS	-0,60	0,06	-0,19
	Ikke-EU/EØS	-0,59	0,05	-0,18
Børn	Ja	-0,05	0,06	-0,01
	[Nej]	-	-	-
Civilstatus	Gift	-0,54	0,07	-0,17
	Samboende	-0,65	0,06	-0,20
	[Enlig]	-	-	-
Ægtefælle*	Ikke dansk	0,30	0,06	0,10
	[Dansk eller enlig]	-	-	-
Arbejde under studier	Nej	0,46	0,04	0,09
	[Ja]	-	-	-
Uddannelse	KVU	-0,28	0,06	-0,08
	MVU	-0,06	0,05	-0,02
	Bachelor	0,28	0,07	0,06
	[LVU]	-	-	-
	Ph.D.	0,29	0,08	0,06
Retning	Humaniora	-0,05	0,06	-0,01
	Natur	0,27	0,09	0,06
	Samfund	0,11	0,07	0,03
	Teknik	0,01	0,06	0,00
	[Sundhed]	-	-	-
Endt udd.	1997	-0,37	0,08	-0,11
	1998	-0,29	0,07	-0,08
	1999	-0,26	0,07	-0,07
	2000	-0,10	0,07	-0,03
	2001	-0,20	0,06	-0,05
	2002	-0,12	0,06	-0,03
	2003	-0,14	0,06	-0,04
	[2004]	-	-	-
Antal observationer				6.178

Anm.: Referencen er en 18-24-årig kvinde, som er single uden børn, med nordisk nationalitet, lang sundhedsvidenskabelig uddannelse med arbejde under studier. Den marginale sandsynlighed er i forhold til reference personen. * Den marginale effekt for ægtefællens oprindelse er for en referenceperson, som er gift. Estimater fremhævet med fed er statistisk signifikante på 5 pct. niveau.

Kilde: Egne beregninger.

Tilbøjelighed til at afslutte uddannelsen

Afslutning af uddannelsen i Danmark må formodes at have en positiv effekt på de internationale studerendes muligheder for efterfølgende at finde et arbejde i Danmark, tilmed et som er rimeligt betalt. Mange arbejdsgivere vil have lettere ved at vurdere en ansøger med en dansk uddannelse.

Blandt de internationale studerende vil der være en stor gruppe, som ikke afslutter deres uddannelse her i landet. Enten fordi de simpelthen ikke fuldfører, eller fordi de rejser hjem for at fuldføre uddannelsen i hjemlandet. I dette afsnit skal der fokuseres på tilbøjeligheden til at afslutte uddannelsen i Danmark for dem som vælger at blive i Danmark indtil 2 år efter ophør af uddannelsen. Når der fokuseres på denne gruppe, skyldes det, at for studerende, som rejser ud, er det usikkert om ophøret fører til erhvervelse af en videregående uddannelse, idet sådanne oplysninger fra udlandet ikke haves.

Afslutning af uddannelse defineres her på den måde, at den højeste fuldførte uddannelse er en videregående uddannelse efter endt uddannelse. Der tjekkes ikke eksplicit for, om den højeste fuldførte uddannelse og den seneste indskrevne uddannelse er den samme, så personer med en videregående uddannelse inden starten på en ny videregående uddannelse vil altid fremstå som havende fuldført uddannelsen. Det vurderes dog, at denne simplificering ikke har betydning for resultaterne nedenfor.

Der er ca. 16 pct. af de internationale studerende, som falder tilbage på en ungdomsuddannelse eller andet, mens tallet for danskere er 15 pct., jf. TABEL 4.4 ovenfor. Dette tal er en anelse lavere end for de normale angivelser af frafald på videregående uddannelser, hvilket formentlig skyldes, at personer i denne analyse ved frafald kan falde tilbage på en tidligere erhvervet videregående uddannelse, som diskuteret ovenfor.

TABEL 4.4 ANDEL AF STUDERENDE, SOM IKKE FULDFØRER EN VIDEREgåENDE UDDANNELSE, UDDANNELSESLEVEL OG –RETNING, PCT.

		Internationale studerende	Danske studerende
Uddannelse	KVU	29,0	21,8
	MVU	10,5	12,5
	Bachelor	53,5	59,8
	LVU	10,9	7,3
	Ph.D.	3,6	0,4
Retning	Humaniora	19,8	15,2
	Naturvidenskab	21,5	22,2
	Samfundsvidenskab	25,4	19,2
	Teknisk	10,1	13,1
	Sundhed	6,6	10,1
I alt		15,5	15,3
Antal observationer		1.885	252.109

Kilde: Egne beregninger.

På bacheloruddannelser har mere end halvdelen status af ikke at have fuldført, men det skyldes, at langt den overvejende del forsætter på de lange videregående (kandidat-) uddannelser. Samtidig er der næsten intet frafald for ph.d.-studerende, men det skyldes, at de fleste har en lang videregående uddannelse inden påbegyndelse af ph.d.-studiet. De internationale studerende har et stort frafald på korte videregående uddannelser og i mindre udstrækning for lange videregående og Ph.D. uddannelserne i forhold til danske. Ligeledes er frafaldet størst for de internationale studerende (relativt til danskere) på samfundsvidenskab og humaniora. Men sundhedsuddannelser, de naturvidenskabelige og de tekniske uddannelser ligger de internationale studerende under danske studerende i frafald.

TABEL 4.5 ANDEL AF STUDERENDE, SOM IKKE FULDFØRER EN VIDEREGÅENDE UDDANNELSE, DEMOGRAFISKE KARAKTERISTIKA, PCT.

Kategori	Inddeling	Internationale studerende	Danske studerende
Alder	18-24	26,4	25,9
	25-34	11,0	10,7
	35-49	17,7	16,5
	50-61	11,1	22,3
	62+	100,0	32,7
Køn	Mand	17,1	19,0
	Kvinde	14,1	12,6
Nationalitet	Dansk	14,7	-
	Nordisk	12,4	-
	EU/EØS	16,0	-
	Ikke-EU/EØS	19,2	-
Børn	Nej	16,8	16,3
	Ja	9,6	12,2
Civilstatus	Enlig	19,4	19,7
	Gift	12,5	11,5
	Samboende	10,9	11,6
Ægtefælle*	Dansk	17,4	16,4
	Ikke dansk	13,0	11,3
Arbejde under studier	Nej	19,3	16,2
	Ja	10,7	14,7
Endt uddannelse	1997	10,9	10,4
	1998	12,9	13,1
	1999	10,9	13,8
	2000	14,3	14,1
	2001	16,0	13,6
	2002	13,0	17,1
	2003	16,9	17,4
	2004	23,3	18,2
Antal observationer		1.885	252.109
Kilde:		Egne beregninger.	

Frafaldet er størst blandt de yngste, mændene, enlige eller uden børn, samt for dem som ikke har et arbejde under studierne.

Sammenlignes danske og internationale studerendes frafald på demografiske karakteristika, er der ikke den store forskel, jf. TABEL 4.5 ovenfor.

Sammenligning mellem danske og internationale studerende, der er blevet i Danmark

I dette afsnit ses der på, hvilken status de internationale studerende, der er blevet i Danmark, har, når der sammenlignes med danske

studerende. Da de ikke er studerende 2 år efter, fokuseres der udelukkende på, om de har opnået beskæftigelse, dvs. er blevet lønmodtager eller selvstændig. I appendiks er gengivet de samme tabeller, hvor der kun er medtaget de personer, som har en afsluttet videregående uddannelse.

Overordnet bliver 89,1 pct. af danskerne beskæftiget, mens tallet for internationale studerende er noget lavere, nemlig 62,6 pct. Populationen er her den samme som i forrige afsnit, 252.109 danskere og 1885 internationale studerende.

Opdeles de studerende på uddannelseslængde og -retning fås opgørelsen i TABEL 4.6.

TABEL 4.6 BESKÆFTIGELSESANDELE 2 ÅR EFTER OPHØR AF UDDANNELSE FORDELT PÅ UDDANNELSESNIVEAU OG -RETNING, PCT.

		Internationale studerende	Danske studerende
Uddannelse	KVU	53,2	88,0
	MVU	72,7	90,8
	Bachelor	45,6	80,0
	LVU	59,9	88,8
	Forsker	67,5	93,4
Retning	Humaniora	67,3	87,3
	Naturvidenskab	62,4	86,0
	Samfundsvidenskab	52,9	89,7
	Teknisk	58,1	90,5
	Sundhed	77,4	92,8
I alt		62,6	89,1
Antal observationer		1.885	252.109

Kilde: Egne beregninger.

For de internationale studerende er det specielt de mellemlange videregående uddannelser og ph.d.-uddannelsen, som har givet gode beskæftigelsesvilkår. Det er for øvrigt det samme for danskerne.

Når man ser på uddannelsesretningsfordelingen for de internationale studerende, der blev i Danmark, sammenholdt med arbejdsmarkedsstatus, ses det, at især studerende fra sundhedsvidenskabelige uddannelsesretninger og delvist de humanistiske uddannelser har været gode til at komme i beskæftigelse.

TABEL 4.7 nedenfor viser igen beskæftigelsesandele for internationale og danske studerende 2 år efter endt studier, denne gang fordelt på demografiske karakteristika.

TABEL 4.7 BESKÆFTIGELSESANDELE 2 ÅR EFTER ENDT UDDANNELSE, DEMOGRAFISKE KARAKTERISTIKA, PCT.

Kategori	Inddeling	Internationale studerende	Danske studerende
Alder	18-24	50,0	91,1
	25-34	67,4	89,8
	35-49	63,1	86,7
	50-61	44,4	74,5
	62+	0,0	19,2
Køn	Mand	59,3	90,1
	Kvinde	65,5	88,5
Nationalitet	Dansk	72,0	-
	Nordisk	68,9	-
	EU/EØS	65,1	-
	Ikke-EU/EØS	52,2	-
Børn	Nej	57,9	88,9
	Ja	74,7	89,6
Civilstatus	Enlig	46,8	85,9
	Gift	69,8	89,9
	Samboende	74,5	91,9
Partners statsborgerskab	Dansk	74,4	91,4
	Ikke dansk	67,6	80,9
Arbejde under studier	Nej	54,6	84,5
	ja	72,7	92,7
Endt uddannelse	1997	73,9	89,9
	1998	64,6	89,9
	1999	67,8	90,0
	2000	64,3	89,3
	2001	64,0	88,9
	2002	58,6	86,9
	2003	60,4	88,3
	2004	56,2	90,2
Antal observationer		1.885	252.109
Kilde:		Egne beregninger.	

De helt unge danskere har en meget høj beskæftigelsesfrekvens sammenlignet med de internationale studerende. Udenlandske mænd og kvinder udviser lidt større forskelle end danskere. Her står kvinderne med en bedre beskæftigelse andel end mændene. Enlige har en meget lav beskæftigelse grad to år efter endt uddannelse. Mens dem, som har haft arbejde under studierne, har en højere beskæftigelses andel end dem, som ikke har. Endvidere er det

tydeligt, at ikke-EU/EØS-borgere har sværere ved at finde beskæftigelse end de andre nationaliteter, også selvom de er blevet i landet i 2 år efter endt uddannelse. Variationen over tid er forholdsvis stor, idet 73,9 pct. af dem, som afsluttede uddannelsen i 1997, fandt beskæftigelse, mens det kun var 64,6 pct. af dem, som afsluttede året efter. Der synes dog ikke at være en systematisk tendens over tid. Dette resultat vedstår når der sammenlignes med danskerne, hvor der observeres et lille fald for dem, som havde endt uddannelse i 2000 til 2002, samtidigt med det kortvarige konjunkturtilbageslag, men ellers ses ret konstante beskæftigelsesandele.

I TABEL 4.8 og TABEL 4.9 nedenfor kan resultaterne af statistiske flerdimensionelle analyser af beskæftigelsessandsynligheden for internationale og danske studerende ses. I første omgang bekræftes en del af resultaterne fra den endimensionelle analyse. Interessant er det imidlertid at der ikke er statistisk signifikant forskel mellem mænd og kvinder, og børn er statistik ikke signifikante. I analysen er inkluderet om personen har fuldført en videregående uddannelse 'dropout', jf. analysen ovenfor. Det reducerer beskæftigelseschancen for referencepersonen med 21 pct. point, hvis vedkommende ikke har en videregående uddannelse. Resultatet er imidlertid svær at fortolke, da 'dropout' kan være korreleret med ikke observerede variable, som forklarer beskæftigelsen. Fx kan 'dropout' skyldes manglende evner, som også slår igennem på jobmarkedet.

For danske studerende, jf. TABEL 4.9, er tallene ligeledes i overensstemmelse med den endimensionelle analyse, dog findes det, at mænd har en højere beskæftigelsessandsynlighed end kvinder, og at det at have børn har en negativ effekt på beskæftigelsessandsynligheden.

TABEL 4.8 PROBITANALYSE AF BESKÆFTIGELSESSANDSYNLIGHEDEN, INTERNATIONALE STUDERENDE

		Estimat	Standard fejl på estimat	Marginal sandsyn- lighed
Konstant		0,12	0,15	
Alder	[18-24]	-	-	-
	25-34	0,29	0,08	0,11
	35-49	0,20	0,13	0,08
	50-61	0,21	0,47	0,08
	62+	5,84	3957,08	0,45
Køn	Mand	0,01	0,07	0,01
	[Kvinde]	-	-	-
Nationalitet	Dansk	0,32	0,13	0,12
	[Nordisk]	-	-	-
	EU/EØS	0,17	0,11	0,07
	Ikke-EU/EØS	-0,20	0,08	-0,08
Børn	Ja	0,15	0,09	0,06
	[Nej]	-	-	-
Civilstatus	Gift	0,62	0,12	0,22
	Samlever	0,57	0,08	0,21
	[Enlig]	-	-	-
Ægtefælle	Ikke dansk	-0,15	0,13	-0,05
	[Dansk eller enlig]	-	-	-
Dropout	Ja	-0,54	0,09	-0,21
	[Nej]	-	-	-
Arbejde under studier	Nej	-0,39	0,07	-0,15
	[ja]	-	-	-
Uddannelse	KVU	0,09	0,10	0,04
	MVU	0,23	0,09	0,09
	Bachelor	-0,06	0,15	-0,03
	[LVU]	-	-	-
	Ph.D.	-0,05	0,13	-0,02
Retning	Humaniora	-0,02	0,11	-0,01
	Naturvidenskab	-0,09	0,17	-0,04
	Samfundsvidenskab	-0,22	0,12	-0,09
	Teknisk	-0,22	0,11	-0,09
	[Sundhed]	-	-	-
Endt uddannelse	1997	0,46	0,15	0,17
	1998	0,02	0,13	0,01
	1999	0,06	0,12	0,03
	2000	0,00	0,12	0,00
	2001	0,02	0,11	0,01
	2002	0,17	0,11	0,07
	2003	0,08	0,11	0,03
	[2004]	-	-	-
Antal obs.				1.885

Anm.: Referencen er en 18-24-årig kvinde, som er enlig uden børn, med nordisk nationalitet, lang sundhedsvidenskabelig uddannelse med arbejde under studier. Den marginale sandsynlighed er i forhold til reference personen. * Den marginale effekt for partnerens oprindelse er for en referenceperson, som er gift eller samboende. Estimerer fremhævet med fed er statistisk signifikante på 5 pct. niveau.

Kilde: Egne beregninger.

TABEL 4.9 PROBITANALYSE AF BESKÆFTIGELSESSANDSYNLIGHEDEN, DANSKE STUDERENDE

		Estimat	Standard fejl på estimat	Marginal sandsynlighed
Konstant		1,70	0,02	
Alder	[18-24]	-	-	-
	25-34	-0,19	0,01	-0,02
	35-49	-0,27	0,01	-0,03
	50-61	-0,70	0,02	-0,11
	62+	-2,06	0,06	-0,60
Køn	Mand	0,17	0,01	0,01
	[Kvinde]	-	-	-
Nationalitet	Dansk	0,32	0,13	0,02
	[Nordisk]	-	-	-
	EU/EØS	0,17	0,11	0,01
	Ikke-EU/EØS	-0,20	0,08	-0,02
Børn	Ja	-0,07	0,01	-0,01
	[Nej]	-	-	-
Civilstatus	Gift	0,29	0,01	0,02
	Samlever	0,26	0,01	0,02
	[Enlig]	-	-	-
Ægtefælle	Ikke dansk	-0,37	0,02	-0,03
	[Dansk eller enlig]	-	-	-
Dropout	Ja	-0,53	0,01	-0,07
	[Nej]	-	-	-
Arbejde under studier	Nej	-0,48	0,01	-0,07
	[ja]	-	-	-
Uddannelse	KVU	-0,06	0,01	-0,01
	MVU	0,14	0,01	0,01
	Bachelor	-0,13	0,01	-0,01
	[LVU]	-	-	-
	Ph.D.	0,06	0,03	0,01
Retning	Humaniora	-0,20	0,01	-0,02
	Naturvidenskab	-0,19	0,02	-0,02
	Samfundsvidenskab	-0,01	0,01	0,00
	Teknisk	-0,03	0,01	0,00
	[Sundhed]	-	-	-
Endt udd.	1997	0,19	0,01	0,01
	1998	-0,09	0,01	-0,01
	1999	-0,08	0,01	-0,01
	2000	-0,12	0,01	-0,01
	2001	-0,14	0,01	-0,02
	2002	-0,21	0,01	-0,02
	2003	-0,13	0,01	-0,01
	[2004]	-	-	-
Antal obs.				252.109

Anm.: Referencen er en 18-24-årig kvinde, som er enlig uden børn, med nordisk nationalitet, lang sundhedsvidenskabelig uddannelse med arbejde under studier. Den marginale sandsynlighed er i forhold til reference personen. * Den marginale effekt for partnerens oprindelse er for en referenceperson, som er gift. Estimer fremhævet med fed er statistisk signifikante på 5 pct. niveau.

Kilde: Egne beregninger.

Fokuseres på forskellen mellem internationale og danske studerende, er det overraskende, at det er de helt unge, som ikke har taget en kort videregående uddannelse på retningerne samfund og teknik, som er dårligere stillet beskæftigelsesmæssigt end deres danske studiefæller. Det kan forekomme overraskende, men en begrundelse herfor kan være, at denne gruppe er meget mobil, hvorfor det er muligt, at denne gruppe vil de være sværeste at finde en registreret beskæftigelse for i registrene.

Sammenlignes arbejdsstilling mellem nationaliteter af internationale studerende, er andelen, som er selvstændige eller ledere, nogenlunde jævnt fordelt og på niveau med danskerne, jf. TABEL 4.10 nedenfor. Fordelingen af lønmodtagere viser et meget interessant billede. For alle nationaliteter, på nær nordisk, er der en større andel ansat som lønmodtager på højeste niveau sammenlignet med danske studerende. De nordiske er specielt beskæftiget som lønmodtagere på det mellemste niveau. Dette er også afspejlet i gennemsnitslønnen (inflateret med forbrugerprisindekset). Gennemsnitslønnen er influeret af længden af uddannelsen, hvor internationale studerende er overrepræsenteret på længere varende uddannelser, der dog opvejes en del af at en større andel af disse rejser ud igen. Derudover er det ikke urimeligt at antage, at studerende som finder et godt job, er mere tilbøjelige til at blive. Andelen af internationale studerende, som står uden for beskæftigelse er meget højere end for danskere, jf. TABEL 4.10. Fordelingen på deres status viser, at de færreste er ledige, pensionister eller studerende.¹⁶ Dette er i modsætning til danskere, som står uden beskæftigelse. Her er den største del registreret som ledige.

¹⁶ Der kan være såkaldte spøgelse i registrene, hvis individer ikke er blevet afmeldt i folke-registeret. Der er ikke blevet korrigeret for dette, da spørgsmålet er om de danske studerende også skal korrigeres. Den store andel af internationale studerende, der ikke har nogen skattepligtig indkomst, tyder dog på, at der er tale om et reelt dataproblem, hvorfor fortolkning af tallene i tabellen skal ske med forsigtighed. Et andet indicium er at der er mange enlige blandt de internationale studerende, som ikke har beskæftigelse sammenlignet med danske studerende. Det må formodes at enlige har lettere ved at være spøgelse end par.

TABEL 4.10 DETALJERET OPDELING AF ARBEJDSSTILLING, GENNEMSNISSLØN FOR BESKÆFTIGEDE, OG UDEN FOR BESKÆFTIGELSE

	Internationale studerende				Danske studerende
	Dansk	Nordisk	EU/EØS	Ikke-EU/EØS	
Arbejdsstilling					
Selvstændig	1,9	3,9	2,2	1,7	2,5
Ledelse	1,0	0,2	0,6	0,3	1,2
Lønmodtager højeste niveau	53,4	33,1	55,3	48,6	36,0
Lønmodtager mellemste niveau	27,2	46,2	21,8	23,9	37,7
Lønmodtager laveste niveau	12,6	10,4	10,6	9,0	14,7
Lønmodtager – ubestemt	3,9	6,3	9,5	16,6	7,9
Lønindkomst (2006 kroner)	284.154	262.147	299.641	292.001	277.148
Antal observationer	103	541	179	356	224.722
Uden beskæftigelse					
Ledighed o.l.	15,0	11,9	8,3	14,7	53,2
Pension	5,0	0,4	0,0	0,0	8,2
Studerende	2,5	1,2	1,0	1,5	2,5
Andet	77,5	86,5	90,6	83,7	36,1
Antal observationer	40	244	96	326	27.387

Anm.: Lønindkomst er ekskl. arbejdsgiver administreret pensionsbidrag, både egen og arbejdsgivers.

Kilde: Egne beregninger.

Yderligere indsigt i de internationale studerendes beskæftigelse fås ved at betragte branchetilknytningen. De 10 vigtigste brancher, som de internationale studerende er overrepræsenteret i relativt til danske studerende, er rengøringsvirksomhed, forskning og udvikling, hjælpevirksomhed til transport, videregående uddannelsesinstitutioner, IT-service, fremstilling af medicinsk udstyr og ure, engroshandel med maskiner og udstyr, detailhandel med beklædning og fodtøj, anden forretningsservice og hospitaler (prioriteret rækkefølge). Det er altså forholdsvis lavteknologiske områder som rengøring og taxi (hjelpevirksomhed til transport), men også højteknologiske og flaskehalsområder som forskning og udvikling, IT-service, fremstilling af medicinsk udstyr og ure, og hospitaler. De øvrige brancher kan være lidt af hvert.

5 Konklusion

Der har været en kraftig vækst i antallet af studerende med indvandrerbaggrund i Danmark fra omkring 7.500 i 1997 til næsten 20.000 i 2007. Dette er formentlig i underkanten af de faktiske tal, fordi korte og ufærdiggjorte ophold er underrepræsenteret i data.

De internationale studerende, som er defineret ved, at de indvandrer til Danmark med formålet at studere, er ligeledes steget kraftigt fra omkring 2.000 til 7.000 i samme periode.

De internationale studerende er overrepræsenteret på lange uddannelser, og denne udvikling er blevet mere markant over tid. Samfundsvidenskab har stået for den kraftigste fremgang, mens sundhed og humaniora har stået for den relative tilbagegang.

De internationale studerende, som læser i Danmark, er karakteriseret ved at være en yngre mand, nordisk, single uden børn. Dette er da også i andre vandringsammenhænge billedet af en typisk vandrør. Godt en fjerdedel kommer fra ikke-EU/EØS-lande, hvor Kina og USA er de væsentligste nationaliteter.

Når der stilles skarpt på udrejsetilbøjeligheden, findes det, at den er faldende over tid. Jo længere en international studerende bliver i Danmark, desto mindre sandsynlighed er der for hjemrejse. En stor del af de internationale studerende tager hjem, så snart uddannelsesaktiviteten er ophørt i Danmark (omkring 40 procent). De efterfølgende 2 år rejser yderlige knap 20 procent, hvilket efterlader 40 procent i Danmark 2 år efter ophør på uddannelsen. Det er specielt universitetsstuderende, som genudvandrer, dette gælder både bachelor- og kandidatuddannelser. Derudover er det naturvidenskab, som har den største udrejsesandsynlighed. Genudvandringen er igen størst blandt yngre nordiske statsborgere, enlige og personer uden børn.

Andelen, som fuldfører uddannelsen, blandt dem, som bliver i Danmark 2 år efter endt uddannelse, er mindre for de internationale studerende end for de danske studerende. Selvom beskæftigelsesmulighederne må anses at være bedst blandt dem som fuldfører uddannelsen.

Derudover er der blandt internationale studerende færre, som finder job 2 år efter ophør på uddannelsen sammenlignet med danskerne. Til gengæld klarer de, som finder job, sig gennemsnitligt bedre end danskerne målt på deres årlige indkomst. Dette skyldes formodentlig, at en højere andel af de internationale studerende er på de lange videregående uddannelser.

Appendiks A

Dette bilag indeholder en række udvidelser af de tabeller, der fremgår af teksten ovenfor:

- TABEL A.1 og TABEL A.2 er en udvidelse af TABEL 3.3, hvor der er opdelt på forskellige oprindelsesområder.
- TABEL A.3 er TABEL 3.5 opdelt på oprindelsesområder.
- TABEL A.4 og TABEL A.5 er TABEL 3.6 opdelt på studieårene 1996/97 og 2003/04.
- TABEL A.6 og TABEL A.7 er TABEL 4.1 og TABEL 4.2 opdelt på oprindelsesområder.
- TABEL A.8-TABEL A.11 er TABEL 4.4-TABEL 4.7 fordelt på oprindelsesområder.
- TABEL A.12-TABEL A.16 er TABEL 4.6-TABEL 4.10, hvor der kun er medtaget de personer, som afslutter en videregående uddannelse.

Tabellerne præsenteres ukommenteret.

TABEL A.1 DE 15 MEST FOREKOMMENDE UDDANNELSER BLANDT INTERNATIONALE STUDERENDE, PCT.

Dansk	Nordisk		
Læge, kand	9,7	Sygeplejerske	19,6
Civilingeniør	9,4	Cand.merc	5,7
Cand.merc	7,1	Læge, kand	4,8
Pædagog	4,9	Civilingeniør	4,8
Sygeplejerske	4,5	Psykologi, kand.	4,7
HA	3,4	Fysioterapeut	4,2
Folkeskolelærer	2,6	Bygningskonstruktør	3,9
Maskin, diplomingeniør	2,2	Pædagog	3,9
Markedsøkonom	1,9	HA	2,5
Laborant	1,9	Arkitekt, kand	2,2
Elektronik-IT, diplomingeniør	1,9	Designer, grundudd	1,9
Klassisk, pædagogisk	1,9	Elektronik-IT, dipl.ing.	1,9
Datamatiker	1,5	Klassisk, pædagogisk	1,7
Datalogi, bach.	1,5	Datamatiker	1,6
HA international business	1,5	Ergoterapeut	1,5

Anm.: Internationale studerende med afsluttet uddannelse 1997-2004.

Kilde: Egne beregninger.

TABEL A.2 DE 15 MEST FOREKOMMENDE UDDANNELSER BLANDT INTERNATIONALE STUDERENDE, PCT. (FORTSAT)

EU/EØS	Ikke-EU/EØS		
Bygningskonstruktør	10,5	Cand.merc	13,2
Teknik, ph.d.	7,8	IT, civilingeniør	8,2
Cand.merc	6,7	Markedsføringsøkonom	5,8
Sprog-pæd., erhvs.spr.bach	6,4	Biologi, kand	5,4
Naturvidenskab, ph.d.	5,6	Datamatiker	5,3
Folkeskolelærer	4,2	Civilingeniør	4,6
Pædagog	3,8	Teknik, ph.d.	4,6
Elektro, civilingeniør	3,8	Bygningskonstruktør	4,0
Markedsøkonom	2,9	Elektro, civilingeniør	3,7
Civilingeniør	2,7	Samf. kombination, kand.	3,5
IT, civilingeniør	2,7	Markedsøk.	3,1
Erhv.spr. u.n.a., bach.	2,2	Elek.-IT, diplomingeniør	3,1
Markedsføringsøkonom	2,1	Naturvidenskab, ph.d.	2,9
Geografi, kand	1,6	HA international business	2,0
Læge, kand	1,4	Sygeplejerske	1,8

Anm.: Internationale studerende med afsluttet uddannelse 1997-2004

Kilde: Egne beregninger.

TABEL A.3 DEMOGRAFISK SAMMENSÆTNING AF INTERNATIONALE STUDERENDE, PCT.

		Internationale studerende			
		Dansk	Nordisk	EU/EØS	Ikke-EU/EØS
Alder	18-24	36,0	35,56	42,61	36,83
	25-34	52,1	58,28	52,16	50,72
	35-49	10,9	5,86	5,23	12,05
	50-61	0,8	0,26	0	0,4
	62+	0,4	0,03	0	0
Køn	Mand	45,3	42,5	55,4	58,4
	Kvinde	54,7	57,5	44,6	41,6
Børn	Nej	87,3	83,6	93,5	88,4
	Ja	12,7	16,4	6,5	11,6
Civilstatus	Enlig	64,0	61,7	71,4	62,7
	Gift	16,9	13,1	10,1	29,5
	Samboende	19,1	25,3	18,6	7,8
Partner*	Dansk	91,7	27,5	30,1	40,6
	Ikke dansk	8,3	72,5	69,9	59,4
Arbejde under studier	Nej	64,0	71,7	71,2	64,8
	Ja	36,0	28,3	28,8	35,2
Antal observationer		267	3411	765	1735

Anm.: * Nationalitet kun er angivet som andel af de, der er gift eller har en partner. Internationale studerende med afsluttet uddannelse 1997-2004
 Kilde: Egne beregninger.

TABEL A.4 VÆSENTLIGSTE IKKE-EU/EØS NATIONALITETER, 1997

Nationalitet	Pct.
Malaysia	28,4
Kina	12,2
Bosnien-Herzegovina	9,5
USA	8,1
Botswana	4,1
Mexico	4,1
Iran	4,1
Rusland	4,1
Polen	2,7
Ungarn	2,7
Vietnam	2,7
Jugoslavien	1,4
Rumænien	1,4
Sovjetunionen	1,4
Tyrkiet	1,4
Anm.: Opgørelse for personer der har 1996/1997 som ophør af videregående uddannelse	
Kilde: Egne beregninger.	

TABEL A.5 VÆSENTLIGSTE IKKE-EU/EØS NATIONALITETER, 2004

Nationalitet	Pct.
Kina	33,1
Polen	9,0
Pakistan	5,7
USA	4,5
Litauen	4,5
Indien	2,9
Ghana	2,2
Canada	2,2
Cameroun	2,0
Rusland	2,0
Tyrkiet	1,8
Letland	1,8
Vietnam	1,6
Ungarn	1,4
Brasilien	1,4
Anm.: Opgørelse for personer der har 2003/2004 som ophør af videregående uddannelse	
Kilde: Egne beregninger.	

TABEL A.6 INTERNATIONALE STUDERENDE, SOM REJSER UD INDEN 2 ÅR EFTER ENDT UDDANNELSE, PCT.

		Dansk	Nordisk	EU/EØS	Ikke-EU/EØS
Uddannelse	KVU	38,5	70,5	55,1	59,4
	MVU	37,1	75,0	62,8	39,7
	Bachelor	76,4	86,0	84,7	70,5
	LVU	38,8	78,3	58,3	65,3
	Ph.d.	50,0	63,9	60,0	60,8
Retning	Humaniora	52,9	73,8	70,1	41,7
	Natur	66,7	75,0	68,4	81,1
	Samfund	56,1	81,1	60,4	63,1
	Teknik	31,0	77,4	63,0	59,6
	Sundhed	36,4	75,7	32,1	28,9
Antal obs.		267	3411	765	1735

Anm.: Internationale studerende med afsluttet uddannelse 1997-2004
 Kilde: Egne beregninger.

**TABEL A.7 TILBØJELIGHED TIL GENUDVANDRING, DEMOGRAFISKE
KARAKTERISTIKA, PCT.**

Kategori	Inddeling	Internationale studerende			
		Dansk	Nordisk	EU/EØS	Ikke-EU/EØS
Alder	18-24	65,6	82,9	78,5	76,2
	25-34	36,7	73,6	53,9	52,5
	35-49	34,5	74,5	47,5	48,8
	50-61	0,0	77,8	0,0	28,6
	62+	0,0	100,0	0,0	0,0
Køn	Mand	45,5	80,2	59,2	63,0
	Kvinde	47,3	74,6	70,1	57,5
Børn	Nej	46,8	77,7	66,3	64,1
	Ja	44,1	73,5	32,0	35,2
Civilstatus	Enlig	49,7	83,0	71,4	68,4
	Gift	44,4	69,4	40,3	46,7
	Samboende	37,3	66,2	48,6	52,2
Partner*	Dansk	38,6	48,3	47,0	49,8
	Ikke dansk	62,5	74,5	45,1	46,5
Arbejde under studier	Nej	53,2	83,0	71,9	63,8
	Ja	34,4	61,8	44,6	55,0
Sidste studieår	1997	51,4	77,7	44,4	55,4
	1998	41,7	75,3	59,7	43,4
	1999	38,2	76,4	60,8	41,4
	2000	46,7	81,2	60,4	52,9
	2001	54,1	72,1	63,0	62,4
	2002	50,0	74,8	63,7	64,7
	2003	23,8	76,1	70,8	64,2
	2004	54,4	81,9	71,1	65,5
Antal observationer		267	3411	765	1735

Anm.: * Nationalitet kun er angivet som andel af de, der er gift eller har en partner. Internationale studerende med afsluttet uddannelse 1997-2004
Kilde: Egne beregninger.

TABEL A.8 ANDEL AF STUDERENDE, SOM IKKE FULDFØRER EN VIDEREGÅENDE UDDANNELSE, PCT.

		Dansk	Nordisk	EU/EØS	Ikke-EU/EØS
Uddannelse	KVU	18,8	12,5	16,1	44,5
	MVU	15,4	8,9	9,4	14,2
	Bachelor	46,2	48,4	61,9	66,7
	LVU	8,5	8,2	18,5	11,2
	Forsker	0,0	15,4	1,8	3,2
Retning	Humaniora	12,1	18,2	24,3	22,4
	Naturvidenskab	0,0	36,0	20,0	16,2
	Samfundsv.	31,0	14,6	20,6	32,7
	Teknisk	15,0	9,7	8,2	10,2
	Sundhed	9,5	7,5	5,3	3,4
I alt		18,8	12,5	16,1	44,5
Antal obs.		143	785	275	682
Kilde:		Egne beregninger.			

TABEL A.9 ANDEL AF STUDERENDE, SOM IKKE FULDFØRER EN VIDEREGÅENDE UDDANNELSE, DEMOGRAFISKE KARAKTERISTIKA, PCT.

		Dansk	Nordisk	EU/EØS	Ikke-EU/EØS
Alder	18-24	27,3	15,46	37,14	36,18
	25-34	8,0	9,33	8,15	15,07
	35-49	21,1	29,41	14,29	12,15
	50-61	0,0	50	0,0	0,0
	62+	100,0	0,0	0,0	0,0
Køn	Mand	18,2	15,6	16,8	18,1
	Kvinde	11,7	10,5	14,7	20,5
Børn	Nej	15,3	12,1	18,3	22,0
	Ja	10,5	13,5	0,0	7,6
Civilstatus	Enlig	17,4	13,5	23,1	24,4
	Gift	16,0	11,7	2,2	14,3
	Samboende	6,3	11,3	9,6	12,3
Partner*	Dansk	9,3	9,1	11,4	18,2
	Ikke dansk	33,3	13,2	4,8	11,2
Arb. under studier	Nej	17,5	15,9	22,2	22,1
	Ja	11,1	8,4	8,2	14,9
Antal obs.		143	785	275	682
Anm.:		* Nationalitet kun er angivet som andel af de, der er gift eller har en partner.			
Kilde:		Egne beregninger.			

TABEL A.10 BESKÆFTIGELSESANDELE TO ÅR EFTER ENDT UDDANNELSE, PCT.

		Internationale studerende			
		Dansk	Nordisk	EU/EØS	Ikke-EU/EØS
Uddannelse	KVU	50,0	60,6	80,7	42,5
	MVU	76,9	74,5	64,1	70,8
	Bachelor	61,5	50,0	38,1	27,8
	LVU	76,1	68,1	64,1	47,9
	Forsker	75,0	92,3	69,6	62,4
Retning	Humaniora	75,8	70,8	64,3	58,2
	Naturvidenskab	66,7	64,0	64,0	59,5
	Samfundsv.	51,7	62,3	68,3	43,3
	Teknisk	72,5	65,7	57,1	51,5
	Sundhed	85,7	73,9	100,0	81,4
Antal obs.		143	785	275	682

Kilde: Egne beregninger.

TABEL A.11 BESKÆFTIGELSESANDELE 2 ÅR EFTER ENDT UDDANNELSE, DEMOGRAFISKE KARAKTERISTIKA, PCT.

		Dansk	Nordisk	EU/EØS	Ikke-EU/EØS
Alder	18-24	72,7	64,3	35,7	32,2
	25-34	77,3	71,1	73,4	58,1
	35-49	52,6	66,7	90,5	57,9
	50-61	50,0	50	0,0	40,0
	62+	0,0	0,0	0,0	0,0
Køn	Mand	66,7	65,6	65,3	50,4
	Kvinde	76,6	70,8	64,7	54,4
Børn	Nej	69,0	67,8	57,3	45,1
	Ja	85,2	71,2	91,9	72,1
Civilstatus	Enlig	59,7	60,4	44,2	33,1
	Gift	79,4	71,4	89,8	64,2
	Samboende	89,2	73,0	83,3	66,3
Partner*	Dansk	73,3	69,1	57,7	42,5
	Ikke dansk	100,0	67,6	85,7	55,3
Arb. under studier	Nej	63,8	63,2	54,3	44,0
	Ja	82,5	75,3	78,69	64,4
Antal obs.		143	785	275	682

Anm,: * Nationalitet kun er angivet som andel af de, der er gift eller har en partner.

Kilde: Egne beregninger.

TABEL A.12 BESKÆFTIGELSESANDELE 2 ÅR EFTER ENDT UDDANNELSE, PCT.

		Internationale studerende	Danske studerende
Uddannelse	KVU	62,1	90,2
	MVU	77,0	92,9
	Bachelor	37,7	81,3
	LVU	63,3	89,6
	Forsker	68,8	93,4
Retning	Humaniora	73,9	89,9
	Naturvidenskab	67,1	87,1
	Samfundsv.	58,5	91,3
	Teknisk	61,2	92,2
	Sundhed	79,8	94,1
Antal obs.		1592	213532
Anm.:		Personer med fuldført videregående uddannelse.	
Kilde:		Egne beregninger.	

TABEL A.13 BESKÆFTIGELSESANDELE 2 ÅR EFTER ENDT UDDANNELSE, DEMOGRAFISKE KARAKTERISTIKA, PCT.

		Internationale studerende	Danske studerende
Alder	18-24	58,2	93,4
	25-34	70,2	91,2
	35-49	67,5	90,3
	50-61	37,5	79,0
	62+	0,0	21,9
Køn	Mand	64,2	92,2
	Kvinde	69,9	90,4
Nationalitet	Dansk	75,4	-
	Nordisk	70,9	-
	EU/EØS	71,9	-
	Ikke-EU/EØS	58,8	-
Børn	Nej	63,0	91,1
	Ja	77,3	91,2
Civilstatus	Enlig	52,0	89,0
	Gift	73,2	91,3
	Samboende	77,3	93,0
Partner*	Dansk	77,5	92,5
	Ikke dansk	70,7	84,4
Arb. under studier	Nej	60,0	87,8
	Ja	75,5	93,6
Endt uddannelse	1997	76,4	91,7
	1998	69,0	91,6
	1999	70,2	91,4
	2000	68,5	91,2
	2001	68,4	90,8
	2002	63,2	89,3
	2003	63,6	90,8
	2004	64,6	92,5
Antal obs.		1592	213532
Anm.:	Personer med fuldført videregående uddannelse. * Nationalitet kun er angivet som andel af de, der er gift eller har en partner.		
Kilde:	Egne beregninger.		

TABEL A.14 PROBITANALYSE AF BESKÆFTIGELSESSANDSYNLIGHEDEN, MED STATUS FOR BESKÆFTIGELSESSITUATION TO ÅR EFTER ENDT UDDANNELSE, INTERNATIONALE STUDERENDE

Variabel	Kategori	Estimat	Std.afv. på estimat	Marginal sandsynlighed
Konstant		0,19	0,17	
Alder	[18-24]	-	-	-
	25-34	0,08	0,09	0,03
	35-49	0,20	0,14	0,08
	50-61	0,21	0,52	0,08
	62+	0,00	0,08	0,00
Køn	Mand	-	-	-
	[Kvinde]	0,36	0,15	0,14
Nationalitet	Dansk	-	-	-
	[Nordisk]	0,28	0,12	0,11
	EU/EØS	-0,10	0,09	-0,04
	Ikke-EU/EØS	0,19	0,09	0,07
Børn	Ja	-	-	-
	[Nej]	0,65	0,13	0,22
Civilstatus	Gift	0,60	0,09	0,21
	Samlever	-	-	-
	[Enlig]	-0,14	0,14	-0,04
Partner*	Ikke dansk	-	-	-
	[Dansk eller enlig]	-0,38	0,08	-0,15
Arb. under studier	Nej	-	-	-
	[Ja]	0,10	0,11	0,04
Uddannelse	KVU	0,28	0,10	0,10
	MVU	-0,61	0,20	-0,24
	Bachelor	-	-	-
	[LVU]	-0,07	0,13	-0,03
	Ph.d.	0,19	0,17	
Anm.:	Personer med fuldført videregående uddannelse. * Nationalitet kun er angivet som andel af de, der er gift eller har en partner.			
Kilde:	Egne beregninger.			

TABEL A.14 (FORTSAT) PROBITANALYSE AF BESKÆFTIGELSESSANDSYNLIGHEDEN, MED STATUS FOR BESKÆFTIGELSESSITUATION TO ÅR EFTER ENDT UDDANNELSE, INTERNATIONALE STUDERENDE

Variabel	Kategori	Estimat	Std.afv. på estimat	Marginal sandsynlighed
Retning	Humaniora	-0,02	0,12	-0,01
	Natur	-0,12	0,19	-0,05
	Samfund	-0,26	0,13	-0,10
	Teknik	-0,24	0,11	-0,09
	[Sundhed]	-	-	-
Sidste studieår	1997	0,39	0,16	0,14
	1998	-0,04	0,14	-0,02
	1999	0,00	0,13	0,00
	2000	-0,12	0,14	-0,05
	2001	-0,14	0,13	-0,05
	2002	-0,24	0,12	-0,10
	2003	-0,06	0,13	-0,02
	[2004]	-	-	-
Antal obs.				1.592
Anm.:	Personer med fuldført videregående uddannelse.			
Kilde:	Egne beregninger.			

TABEL A.15 PROBITANALYSE AF BESKÆFTIGELSESSANDSYNLIGHEDEN, MED STATUS FOR BESKÆFTIGELSESSITUATION TO ÅR EFTER ENDT UDDANNELSE, DANSKE STUDERENDE

Variabel	Kategori	Estimat	Std.afv. på estimat	Marginal sandsynlighed
Konstant		1,67	0,02	
Alder	[18-24]	-	-	-
	25-34	-0,16	0,01	-0,02
	35-49	-0,19	0,02	-0,02
	50-61	-0,65	0,03	-0,11
	62+	-2,06	0,07	-0,61
Køn	Mand	0,17	0,01	0,01
	[Kvinde]	-	-	-
Nationalitet	Dansk	0,32	0,13	0,02
	[Nordisk]	-	-	-
	EU/EØS	0,17	0,11	0,01
	Ikke-EU/EØS	-0,20	0,08	-0,02
Børn	Ja	-0,08	0,01	-0,01
	[Nej]	-	-	-
Civilstatus	Gift	0,25	0,01	0,02
	Samlever	0,23	0,01	0,02
	[enlig]	-	-	-
Partner*	Ikke dansk	-0,34	0,02	-0,03
	[Dansk eller enlig]	-	-	-
Arb. under studier	Nej	-0,40	0,01	-0,05
	[ja]	-	-	-
Uddannelse	KVU	-0,07	0,01	-0,01
	MVU	0,19	0,01	0,02
	Bachelor	-0,34	0,02	-0,05
	[LVU]	-	-	-
	Ph.d.	0,11	0,03	0,01

Anm.: Personer med fuldført videregående uddannelse. * Nationalitet kun er angivet som andel af de, der er gift eller har en partner.
Kilde: Egne beregninger.

**TABEL A.15 (FORTSAT) PROBIT ANALYSE AF BESKÆFTIGELSES-
SANDSYNLIGHEDEN, MED STATUS FOR BESKÆFTIGELSESSITUATION TO ÅR
EFTER ENDT UDDANNELSE, DANSKE STUDERENDE**

Variabel	Kategori	Estimat	Std.afv. på estimat	Marginal sandsynlighed
Retning	Humaniora	-0,20	0,01	-0,02
	Natur	-0,26	0,02	-0,03
	Samfund	-0,03	0,02	0,00
	Teknik	-0,03	0,02	0,00
	[Sundhed]	-	-	-
Sidste studieår	1997	0,13	0,02	0,01
	1998	-0,12	0,02	-0,01
	1999	-0,12	0,02	-0,01
	2000	-0,13	0,02	-0,01
	2001	-0,15	0,02	-0,02
	2002	-0,23	0,02	-0,03
	2003	-0,14	0,02	-0,02
	[2004]	-	-	-
Antal observationer				213.532
Anm.:	Personer med fuldført videregående uddannelse.			
Kilde:	Egne beregninger.			

TABEL A.16 DETALJERET OPDELING AF ARBEJDSSTILLING, UDEN BESKÆFTIGELSE OG GENNEMSNITSLØN FOR DE BESKÆFTIGEDE OG IKKE-BESKÆFTIGEDE

	Internationale studerende				Danske stud.
	Dansk	Nordisk	EU/EØS	Ikke-EU/EØS	
Beskæftigede					
Selvstændig	2,2	3,9	1,8	1,5	2,2
Ledelse	1,1	0,2	0,0	0,3	1,2
Lønmodtager					
højeste niveau	58,7	35,9	58,4	51,9	40,1
mellemste niveau	30,4	49,0	22,9	25,0	41,0
laveste niveau	4,4	6,6	9,6	8,0	9,8
ubestemt	3,3	4,5	7,2	13,3	5,8
Skattepl. indk. (kr.)	248.963	233.049	260.902	257.144	233.928
Antal obs.	92	488	166	324	194.607
Ikke-beskæftigede					
Ledighed o.l.	16,7	10,0	9,2	17,2	53,8
Pension	0,0	0,0	0,0	0,0	5,3
Studerende	3,3	1,0	0,0	0,4	1,6
Andet	80,0	89,0	90,8	82,4	39,3
Antal obs.	30	200	65	227	18.925
Anm.:	Personer med fuldført videregående uddannelse.				
Kilde:	Egne beregninger.				